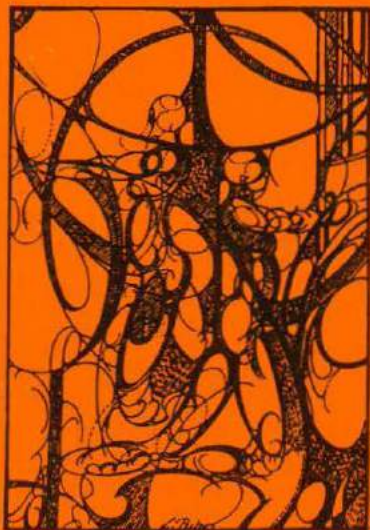

INITIATIEF

literair tijdschrift

DE NIEUWE TACHTIGERS

(ik ben gevangen in de korst van ellende)

25 jonge Vlaamse dichters
een bloemlezing
door

Hubert Van Eygen

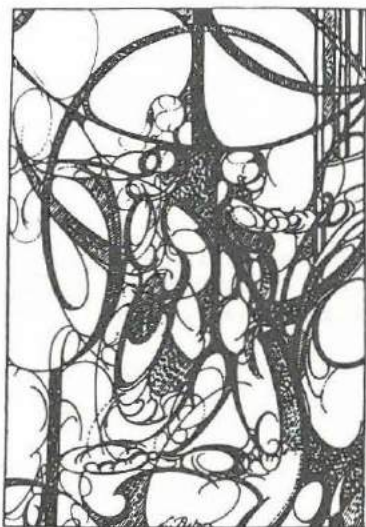

UITGEVERIJ
CLUMZY

INITIATIEF
literair tijdschrift

DE NIEUWE TACHTIGERS

(ik ben gevangen in de korst van ellende)

25 jonge Vlaamse dichters
een bloemlezing
door

Hubert Van Eygen

 UITGEVERIJ
CLUMZY

INITIATIEF

De Nieuwe Tachtigers is een coproductie van het literair tijdschrift INITIATIEF en uitgeverij vzw CLUMZY

INITIATIEF of *'het wereldtijdschrift voor Vlamingen en andere labelachtige wezens'* verschijnt driemaandelijks.

INITIATIEF publiceert voornamelijk teksten van jonge mensen tussen 20 en 35 jaar.

Redactie: Peter-Paul Dirickx, De Keer 6, 2220 Wommelgem
(voor proza, brieven, abonnementen, inlichtingen enz.)
Dirk Tits, Ballaerstraat 3, 2018 Antwerpen
(voor poëzie)

Medewerkers: Patrick Bernauw, Dirk Biddeloo, Jo Claes,
Gert De Borger, Chris Derdeyn, Liesbeth Peeters,
Hubert Van Eygen, Cis V. Maris

Abonnementsgelden kunnen gestort worden op rek.nr. 403-4063181-21.

Uitgeverij vzw CLUMZY (uitgeverij van strips en literatuur):
Postbus 140, 2500 Lier

'De Nieuwe Tachtigers' verschijnt als nr. 29/30 (jrg. 5) van het literair tijdschrift INITIATIEF en als deel 2 van de CLUMZY-poëziereeks (deel 1: *'De dode gedichten'* van Dirk Tits).

Omslagontwerp, lay out, tikwerk: Hubert Van Eygen
Tekeningen: Liesbeth Peeters, Zittaart 22a, 2419 Poederlee-Lille

© Hubert Van Eygen, 1986

Elke auteur behoudt het copyright op de van hem opgenomen gedichten.

D|1986|3755|010

DE NIEUWE TACHTIGERS

Inhoud

HOE?

(Hoe kwam deze bloemlezing tot stand?) p. 3

WIE?

(Wie zijn 'de Nieuwe Tachtigers'?) p. 6

WAAROM?

(Waarom schrijven 'de Nieuwe Tachtigers' poëzie?) p. 8

WAT?

51 gedichten van 25 dichters

Frank Albers	p. 17
Johan Anthonis	p. 20
Patrick Bernauw	p. 22
Laurens Boom	p. 25
Marc Bungeneers	p. 27
Peter De Graef	p. 29
Hans de Greve	p. 33
Alain Delmotte	p. 36
Paul Demets	p. 40
Bernard Dewulf	p. 43
Luc Fierens	p. 45
Erik Heyman	p. 48
Tom Lanoye	p. 51
Marius-Walter	p. 55
Jan Perquy	p. 58
Frank Pollet	p. 60
Arlette Praet	p. 62
Luuk Rademakers	p. 63
Dirk Rochtus	p. 64
Dirk Tits	p. 67
Loeke Vanassche	p. 70
Hubert Van Eygen	p. 71
Cis V. Maris	p. 74
Peter Verhelst	p. 76
Rik Wouters	p. 79

Hoe?

In 1966 publiceerde *Werner Cranshoff* zijn poëzie-bloemlezing 'Pijn en puin verdwenen'. De gemiddelde leeftijd van de in deze bloemlezing opgenomen dichters was ongeveer 27 jaar.

In 1971 publiceerde *Lionel Deflo* zijn geruchtmakende bloemlezing 'Nieuw-realistische poëzie in Vlaanderen'. De gemiddelde leeftijd in die bundel bedroeg 29 jaar.

In 1980 verzamelde *Willy Tibergien* een groot aantal dichters in 'Zeventig voorbij'. Daarin waren de dichters gemiddeld 32 jaar.

In 1986 wordt de poëzie-bloemlezing 'De Nieuwe Tachtigers' voorgesteld. De twendichters die in deze bloemlezing worden opgenomen zijn gemiddeld 25 jaar jong...

Het idee voor het samenstellen van een bloemlezing 'twenpoëzie' leefde al lang, maar kreeg pas echt vorm in het najaar van 1984 toen er meer en meer stemmen opgingen in de zogenaamd 'gevestigde' literaire tijdschriften die gewaagden van 'een tijd van lyrische inflatie' (*Hedwig Speliers* in *Poëziekrant*, jrg. 8, nr. 7-8) of 'een tijd van restauratie, van 'het oude is het nieuwe', van reglementering' (*Armand Van Assche* in *Dietsche Warande & Belfort*, (DW & B), jrg. 129, nr. 10).

Niettegenstaande deze deprimerende uitspraken was er echter een opbloei van literaire tijdschriften te constateren. Die tijdschriften schoven zich meestal naar voren als 'vernieuwend' en fungeerden als podia voor jongeren die in de meer gevestigde bladen niet aan bod konden komen. Daarenboven wemelde het van poëziemanifestaties (vooral in het café-circuit) en begonnen meer en meer jonge dichters - vaak in eigen beheer - hun dichtbundels uit te geven.

Poëzie tiert dus welig in de Vlaamse ondergrond, maar... oh wonder! Vlaanderen doet alsof er na *Claus, Snoek* en *De Coninck* niets meer is gebeurd op het vlak van de poëzie. Het wordt tijd om de poëtische ondergrond eens naar boven te ploegen en de oogst te presenteren aan zij die denken dat de stille generatie van 70 is verder blijven slapen in de jaren 80.

De dichters die in deze bloemlezing werden opgenomen, begonnen bijna allemaal in het begin van de jaren 80 te publiceren - in tijdschriften of in boekvorm. Waar zij zich aanvankelijk enkel achter allerlei dubieuze en kleinschalige tijdschriften schaar- den, beginnen zij nu, in het midden van de jaren 80, het bastion van de gevestigde tijdschriften gestadig af te breken. Hun gedichten worden meer en meer gepubliceerd in tijdschriften zoals DW & B, Nieuw Wereldtijdschrift, Diogenes, Poëziekrant, Yang, Appel, Kruispunt e.a. en ook hun dichtbundels krijgen meer en meer (positieve) respons in deze tijdschriften.

Maar, hun stemmen zijn verspreid. In de tijdschriften staan hun gedichten naast al het andere oudere poëtische tumult. Hun gepiep (niet lang meer) gaat verloren in het gekraai van de oude raven, de woordenbreiende suikertantes en gepensioneerde school- hoofden... Hun bundels verzuipen onder de stapels (gelukkig zijn er nog zoveel) geschriften van voornamelijk gevestigde dichters en een heleboel vanity-press produkten. Door hen samen te brengen in één bloemlezing wilden we hen uit dit bonte milieu halen opdat hun stem beter zou gehoord worden en ook meer impact zou kunnen hebben. Zo kan ook duidelijker blijken wat hen nu juist verschillend maakt van de vorige generatie die er eigenlijk nooit is geweest...

Daarenboven wordt het tijd dat er een einde wordt gemaakt aan het dodelijke beleid dat men in Vlaanderen voert met betrekking tot de cultuur en specifiek de literatuur. Zonder enige vorm van mecenaat (noem het subsidies) is de literatuur - en vooral de poëzie - gedoemd om voor eeuwig ter plaatse te trappelen in een wereld waar het woord steeds meer verdrongen wordt door een hamburgermentaliteit en een analfabetische beeldcultuur. Daarom is deze bloemlezing ook bedoeld om de uitgevers, de literaire tijdschriften, de critici, de boekhandelaars, de pers, de bibliotheken, de schooldirecties, de leraars Nederlands en last but not least het ministerie van cultuur erop te wijzen dat zij de plicht hebben om 'het publiek' op de hoogte te brengen van datgene wat er leeft bij de jonge Vlaamse dichters én dat zij de verspreiding van hun poëzie moeten stimuleren indien zij willen voorkomen dat poëzie verwatert tot een nutteloos en krankzinnig iets, in een maatschappij waar de hoogste vorm van cultuur op posters staat afgebeeld!

Met de overtuiging dat er enorm veel leefde in het jonge Vlaamse poëzie-wereldje én dat er dringend iets gedaan moest worden aan de ruime verspreiding van de zoveel goeie jonge Vlaamse dichters

werd er op een blauwe maandag een persbericht vanuit het literaire jongerentijdschrift Initiatief opgesteld waarin Vlaamse dichters die geboren werden tussen 1956 en 1965 werden opgeroepen om maximum drie gedichten - die representatief waren voor hun poëzie - naar ons te sturen. Daarnaast werd hen gevraagd een beknopt curriculum vitae mee te sturen en een antwoord te formuleren op de vraag: wat is de basisfunctie van de poëzie? Daarbij dient opgemerkt dat de oproep enkel gericht was op dichters die al minstens één dichtbundel hadden uitgegeven.

Dit persbericht werd naar alle kranten, weekbladen en literaire tijdschriften in Vlaanderen gestuurd. Een groot aantal van die bladen namen onze oproep op, o.a. de literaire tijdschriften Bries, Handen, Muzisch Meerdaal, Nioba, Poëziekrant, Vlaanderen en Wel. Ook De Standaard, Het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws en Het Belang van Limburg berichtten over dit projekt. Verder schreven we ook nog tal van dichters persoonlijk aan.

Daarbij kregen we de gewaardeerde hulp van het Poëziecentrum in Gent en de Leuvense Poëziebibliotheek. Ook 'Aarts' Letterkundige Almanak' kwam van pas bij onze zoektocht naar adressen.

Aldus verzamelden we uiteindelijk bijdragen van 25 dichters.

Slechts drie aangeschrevenen leverden geen bijdrage:

Marc Reynebeau, omdat hij op het moment van het onderzoek net 30 was geworden en dus niet meer binnen de categorie 'twen' viel, *Dirk Van Bastelaere* die na twee brieven en één persoonlijk gesprek niks van zich liet horen en *Eric Spinoy* die eenvoudig niet meedeed omdat *Van Bastelaere* dat ook niet deed.

De selectie van de ingezonden gedichten werd gedaan door de poëziedirectie van Initiatief (*Dirk Tits*, *Chris Derdeyn*, *Gert De Borger*, *Cis V. Maris* en *Patrick Berraauw*) en werd gecoördineerd door *Hubert Van Eygen* die eveneens instond voor de eindredactie. Uit de ongeveer 100 ingezonden gedichten haalden wij een 50-tal waarbij op twee punten werd gelet: kwaliteit en representativiteit, zodat wij u nu een dichtbundel kunnen aanbieden die een staalkaart is van wat er op poëzievlak leeft in het jonge Vlaanderen. Oorspronkelijk lag het in onze bedoeling enkel dichters op te nemen die tenminste 1 bundel hadden uitgegeven. Naarmate het onderzoek vorderde bleek echter dat er ook een aantal dichters waren die nog geen bundel uitgaven, maar die zich toch al verdienstelijk hadden gemaakt in de tijdschriften en/of met het winnen van tal van literaire prijzen. Daarom werden ook deze dichters betrokken in het onderzoek.

Rest ons hier enkel nog onze oproep aan de bevoegde instanties te herhalen: aan de bibliotheken, de boekhandelaars, de schooldirecties, de leraars Nederlands, de literaire tijdschriften, de uitgevers, de critici, de pers en het ministerie van cultuur: WIJ BIEDEN U DE BAKSTENEN, BEGIN ER NU EENS EEN WAARDEVOLLE CULTUURTEMPEL MEE TE BOUWEN!

Laat dat het enige objectief van deze bloemlezing zijn: zoveel mogelijk erkenning en steun krijgen voor de jonge Vlaamse poëzie.

Wie?

De belangrijkste podia voor de meeste in deze bloemlezing opgenomen dichters zijn ongetwijfeld de talrijke literaire tijdschriften in Nederland en Vlaanderen. Momenteel zijn er een 40-tal, alleen al in Vlaanderen. 1/4 daarvan is nog geen 10 jaar. Vele van die jonge tijdschriften ontstonden in het begin van de jaren 80. Ik denk aan: Bries, De Brakke Hond, Initiatief, Koreander, Mefisto, Nioba, R.I.P., Parallel, Quarant Dash, Vers, Wel en ongetwijfeld vergeet ik er nog een paar. Een groot aantal van de hier opgenomen dichters schaarden zich achter enkele van deze tijdschriften om zo meer impact te krijgen in het literaire milieu.

Zo maken *Patrick Bernaw*, *Dirk Tits*, *Hubert Van Eygen* en *Cis V. Maris* deel uit van de redactie van Initiatief. *Dirk Rochtus* was hoofdredacteur van het ter ziele gegane devant-garde tijdschrift Mefisto en *Luc Fierens* stampte het nu tot jaarboek geëvolueerde Parallel uit de grond. *Peter De Graef* en *Laurens Boom* vinden we terug in de redactie van Nioba. *Frank Albers* en *Hans de Greve* waren al ruime tijd actief binnen het oudere Yang dat ze met nr. 127 een volledig vernieuwd en verjongd gezicht gaven. Daarenboven was *Frank Albers* redactie-secretaris van het nog jonge Diogenes dat echter onvermijdelijk het erfgoed van het NVT met zich mee moet slepen. *Rik Wouters* en *Luuk Rademakers* maakten deel uit van de redactie van het oude 't Kofschip en richtten samen met *Marius-Walter* het tijdschrift Zefier op. Verder zijn mensen zoals *Frank Pollet* en *Erik Heyman* terug te vinden in tijdschriften zoals R.I.P. (ter ziele) en Quarant Dash.

Waar zij oorspronkelijk hun gedichten enkel kwijt konden in hun eigen en 'gelijkgestemde' tijdschriften, krijgen zij nu ook

geleidelijk aan in het 'officiële circuit' erkenning. Een steeds - ten onrechte misschien - verguisd voorbeeld daarvan is het eeuwenoude DW & B dat de laatste jaren hard aan een face-lift heeft gewerkt. Bij het doorbladeren van de laatste vier jaargangen blijkt dat zes van de in deze bloemlezing opgenomen dichters in dit tijdschrift (zelfs regelmatig) aan bod kwamen, nl. *Verhelst, Delmotte, Dewulf, de Greve, Pollet* en *Wouters*. Ook de Poëziekrant liet jongeren in de afgelopen jaren vaak aan bod komen (*Heyman, Dewulf, Van Eygen, de Greve, Pollet* en *Vanassche*). En het nu verjongde Yang bracht werk van o.a. *Dewulf de Greve, Pollet, Albers, Delmotte, Rochtus, Van Eygen*. En ook Diogenes (o.a. *Dirk Tits*), het Nieuw Wereldtijdschrift (o.a. *Dewulf*) en Kruispunt (o.a. *Delmotte, Van Eygen*) openden hun bladzijden voor de jongeren. En verder kunnen we bladen vermelden zoals Appel, Bries, Bugatti, Creare, De Brakke Hond, Handen, Initiatief, Koreander, Mefisto, Nieuw Vlaams Tijdschrift, Nioba, Noodrem, Parallel, Pie, Quarant Dash, R.I.P., Vers, Vlaanderen, Yang, Zefier enz... En net in al die tijdschriften ligt de mogelijke vernieuwing van onze poëzie: in die 'laboratoria van de Vlaamse literatuur'.

Wat betreft de zelfstandige publikaties van deze dichters, is de lijst al even lang. Het merendeel van hen gaf al minstens één dichtbundel uit. Samen staan zij borg voor een 40-tal dichtbundels die jammer genoeg nauwelijks te vinden zijn in onze bibliotheken. 1/4 van de bundels werd in eigen beheer uitgegeven, maar als we gaan kijken hoe de rest van de bundels werden uitgegeven, dan blijkt dat zo'n 75 % bij de 'financieel gevaarlijke producten' zit, d.w.z. dat de auteur in de meeste gevallen een deel of de volledige productiekosten van de bundel moest betalen. Een zeer bemoedigende toestand! Niettegenstaande de vaak slechte distributie krijgen deze bundels toch enige respons in de literaire tijdschriften, getuige daarvan zijn de besprekingen die we in deze bloemlezing opnemen bij een groot aantal dichters.

Wat de literaire prijzen betreft, zitten we ook al goed: zo vergaarden o.a. *Bernaau, Delmotte, Heyman, Verhelst, Bungeneers, Rademakers, Wouters, Albers, de Greve, Pollet, Demets* prijzen en vermeldingen in wedstrijden gaande van de Vlaamse Club Brussel tot de poëzieprijs van Keerbergen en van Harelbeke tot Ronse, van Halle tot Veurne, Brugge, Koksijde en van de B. de Craene-prijs tot de literaire prijs George Orwell in Haarlem...

Kortom, de in deze bundel opgenomen dichters hebben al bewezen dat ze een ruime aandacht én verspreiding waard zijn. Het wordt tijd dat men dit gaat inzien en hen meer steun gaat geven om hen toe te laten hun werk nog beter uit te bouwen.

Uit de bio-bibliografieën van de opgenomen dichters wilden we een aantal statistische gegevens puren om zo een duidelijker beeld te krijgen van 'wie er in Vlaanderen dicht'. Een prototype van de jonge Vlaamse dichter is er niet uitgekomen, maar wel dit: Wat betreft hun woonplaats zijn de dichters te situeren in Oost-Vlaanderen (32 %), Antwerpen (24 %), West-Vlaanderen (20 %), Brabant (16 %) en Limburg (8 %). Hun gemiddelde leeftijd bedraagt 25,72 jaar. Het aantal vrouwelijke dichters bedraagt 2, d.w.z. 8 %... Wat betreft hun studies is er maar één opvallend feit te constateren: 7 van de 25 studeerden Germaanse Filologie. Wat betreft hun beroepen is er geen algemene tendens te onderscheiden: ze variëren van verantwoordelijke in een horeca-bedrijf tot ambtenaar op een of ander ministerie. 24 van de 25 dichters publiceerden minstens in één literair tijdschrift. 19 van de 25 (d.w.z. 76 %) publiceerden minstens één dichtbundel en minstens 14 van de 25 (56 %) zitten/zaten in de redactie van een literair tijdschrift. Slotsom: de jonge dichter uit deze bundel is mannelijk, 25 jaar oud, woont in Oost-Vlaanderen, studeerde Germaanse Filologie, publiceerde in een aantal literaire tijdschriften, was/is redactielid van een literair tijdschrift en gaf minstens één dichtbundel uit (waarschijnlijk in eigen beheer). Elke gelijkenis met bestaande personen is louter toevallig...

Waarom?

Waarschuwing:

'... geen enkel commentaar zal ooit iets kunnen toevoegen aan de boodschap van een kunstwerk. Herhaaldelijk zullen we moeten zeggen dat in ieder kunstwerk uiteindelijk het teken en het betekende volmaakt samenvallen. Ter illustratie een anecdotte die verhaalt van een typische reactie van Ludwig van Beethoven. Bij een van zijn piano-recitals kwam een nobele dame op het einde van de uitvoering naar hem toe, en ze vroeg: 'Meester, wat hebt U toch bedoeld met die laatste beweging?' Na een pauze heeft Beethoven zich doodeenvoudig opnieuw aan het klavier gezet en

zeer rustig diezelfde beweging opnieuw gespeeld. Met een beleefde buiging is hij opgestaan en heeft dan gezegd: 'Mevrouw, dat is nu zeer precies wat ik daarmee bedoelde.'

(uit: 'Inleiding tot de filosofie van de kunst' door Prof. dr. L.J.M.G. van Haecht, Assen, van Gorcum, 1978, p. 4-5)

Op de voorpagina van deze publicatie prijkt de titel 'De Nieuwe Tachtigers'. Wanneer we aan de Tachtigers denken, zien we automatisch weer die middelbare school-zinnetjes terug zoals 'kunst om de kunst' en 'allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie'... We denken dan aan het fin-de-siècle-achtige kunstgedoe, het vormbewuste dichten, de stijlvernieuwing, de strijd tegen de versleten beeldspraak, klankeffensie enz...

Met deze bloemlezing pretenderen wij niet dat de opgenomen dichters in de voetsporen gaan van hun illustere voorgangers uit de vorige eeuw. Integendeel. De term 'Tachtigers' slaat eenvoudig op een decennium, een 'tijdperk'... Al de opgenomen dichters begonnen te publiceren in het begin van de jaren 80. Na de Vijftigers hebben we geen dergelijke aan een decennium verbonden generatie meer gekend. We hebben wel de esthetische dichters in het midden van de jaren 60 gehad, er waren wel de neo-realist met in hun zog de neo-romantici, maar of deze 'stromingen' wel echt hebben bestaan is vooralsnog voor vele mensen onduidelijk. Na de 'stille generatie' van 70 (die niks met de verdiensten van de punkbeweging deed) zijn er weer een aantal dichters die er 'harder' tegenaan gaan, die van zich laten horen, die gebruik maken van allerlei snuffjes om de aandacht van het publiek te trekken (inspelen op popmuziek, video-shows, performances), die niet meer blijven wegdromen achter de dichterstafel.

Daarnaast slaat de naam 'De Nieuwe Tachtigers' op de vermenging van alle poëtische verworvenheden van de laatste 30 jaar. Velen van de twendichters combineren het taalgerichte dichten van de experimentelen met de onderwerpen die door o.a. het neo-realisme en de neo-romantiek ingang hebben gevonden in onze poëzie. Het vormbewuste dichten, het 'zelfreferentieel karakter van de poëzie', zoals dat gezien werd door de Tachtigers en de experimentelen wordt, meestal onderhuids, gecombineerd met de onderwerpen uit het alledaagse leven. De gedichten staan niet meer los van de omgeving waarin ze ontstaan, maar rapporteren erover, spelen erop in en trachten een oplossing (?) te bieden voor de erbarmelijke toestand van onze samenleving. Zelfs de meest hermetische dichters kunnen niet voorbij aan het feit dat zij

schrijven in een ellendige maatschappij en die ellende klinkt dan ook door in hun gedichten.

Daar slaat ook de ondertitel 'Ik ben gevangen in de korst van ellende' op. Het is een vers uit het gedicht 'Het voordeel van de twijfel' van Tom Lanoye. En inderdaad, met deze bloemlezing hebben wij het voordeel van de twijfel. De opgenomen dichters hebben nog alles te bewijzen voor de toekomst. De twijfel blijft of zij de dichters van de toekomst zullen zijn... Daarnaast geeft het vers ook de zogenaamde 'tweespalt' in de poëzie weer: de korst is de vorm waarin het goedje wordt gegoten, terwijl de ellende op de inhoud slaat. De korst is bij de een wat gepolijster (o.a. *Heyman, Pollet, Verhelst, de Greve, Perquy*), bij de ander wat ruiger (*Rochtus, Van Eygen, Anthonis*); de een kiest voor het taalraffinement, het scheppen van een meta-taal om aan de ellende te ontkomen of om er een remedie voor te vinden, terwijl de ander zich hoofdzakelijk concentreert op die ellende zelf en haar in klaar en duidelijke taal tracht te beschrijven om haar te bevechten. Deze tweespalt wordt in dit vers als het ware opgeheven. De hedendaagse poëzie ziet inderdaad niet meer zo zeer die scheidingslijn, zoals dat zo goed werd geformuleerd in het 'verjongde' Yang nr. 127: *'de traditionele scheidingslijn tussen romantici en realisten enerzijds en formalisten en modernistische auteurs anderzijds beschouwen we als een aftandse polemie'*... Het werd verdorie tijd!

De tegenstelling is er oppervlakkig gezien wel, maar als je dieper doordringt in de zogenaamde 'betekenislagen' van de gedichten dan blijkt al snel dat er een soort huwelijk is ontstaan tussen de verworvenheden van de experimentelen en de neo's. Ook al besteden een aantal van de jonge dichters veel aandacht aan de 'vorm', de 'stijl', en zien zij voor poëzie enkel een 'functieloosheid', toch blijft hun poëzie betrokken bij de werkelijkheid, als contestatie of als remedie/vlucht. Hugo Brems karakteriseert hen als volgt: *'een mentaliteit en een vorm. Een 'Stijl'. Een nogal eclectisch soort stijl waarvan dingen deel uitmaken zoals retro, popcultuur, decadentisme, mariërisme, ironie, intellect, decoratie, absurde humor. Er valt moeilijk één lijn in te trekken, al is het geheel vrij gemakkelijk te herkennen. Zoals al gezegd aan de stijl, beter misschien nog: aan de uitdrukkelijke aanwezigheid van stijl'* (in DW & B, jrg. 131, nr. 7, p. 548).

Maar die stijl blijkt vaak enkel een pleister te zijn om de pijn wat te verzachten, om de naaktheid wat aan te kleden. Er blijft

onderhuids iets leven bij de jongeren: onvrede met de wereld waarin zij verplicht worden te leven. Dat spreekt zich slechts zelden uit in een echt sociaal engagement zoals bij *Rochtus*, *Anthonis*, *Van Eygen* e.a.) maar het blijft voortdurend aanwezig bij ongeveer alle dichters. Het uitschrijven van de vervreemding, de verloedering, het verval, de dood, de eenzaamheid, kortom de ellende, houdt immers ook in dat er een soort afstand wordt geschapen tot die ellende om haar zo te overwinnen.

Zo worden de dichters dan toch vooral geleid door de communicatieve waarde van de poëzie (hoe klein die misschien ook is) al of niet gecombineerd met het herbronnen en herduiden van het medium taal om zo tot een betere en waardevollere communicatie te komen. Het beste wordt dat nog geformuleerd door *Patrick Bernauw* die stelt dat poëzie een veredelde vorm van communicatie is.

Ter vergelijking met de antwoorden van de jongeren vroegen we ook aan een aantal 'oudere' mensen uit het literaire milieu om een beknopt antwoord te formuleren op de vraag naar de basisfunctie van de poëzie. Onze keuze was totaal willekeurig. Vooral de antwoorden van *Hugo Brems* en *Lionel Deflo* situeren zich in het 'no man's land' waarin de criticus en de uitgever zich vaak moeten begeven, d.w.z. zij houden zich op de vlakte en kiezen voor een compromis.

Hugo Brems schrijft: 'Iemand vraagt mij wat de belangrijkste functie is van poëzie. Dan schieten mij onmiddellijk tal van cynische antwoorden te binnen, gevolgd door een vlaag van neerslachtigheid. Hoe ouder ik word, hoe minder zeker ik ben van de geldigheid van mijn antwoord en hoe meer ik mij afvraag of poëzie - in werkelijkheid - wel een andere functie vervult dan er te zijn, uit gewoonte, omdat ze nu eenmaal tot de cultuur behoort. Maar een flink antwoord luidt: de functie van poëzie is de lezer te ontroeren (in de ruimste zin) door de vorm (in de ruimste zin). Denk daar maar eens over na (in de ruimste zin)!'

Het antwoord van *Lionel Deflo* sluit daar enigszins bij aan: 'Een poëtisch ideaal (basisfunctie) zou voor mij kunnen zijn: dat de dichter met een minimum aan taalmaterie, via streng beheerste maar soepel gehanteerde verstechnische middelen, een maximum aan zeggingskracht (gevoelens, ontroering, suggestie, beleving, ...) weet te realiseren.'

Daartegenover neemt de dichter/criticus *Hedwig Speliers* wel

degelijk een stelling in die volledig naar het taalgerichte dichten overhelt. In zijn 'Met verpauperde pen' schrijft hij o.a. 'poëzie is een bewust bezig zijn met taal, poëzie is geen vondst, is geen toevallige vrijgave tussen taal en maker. Poëzie schiept de werkelijkheid, proza hangt zich aan de werkelijkheid op. (...) bij het proza wordt de taal voornamelijk als communicatief middel beklemd, bij de poëzie krijgen we voornamelijk alle mogelijke afwijkingen daarvan.' (in Poëziekrant, jrg. 8, nr. 7-8, p. 2).

John Heuzel, uitgever van het literaire tijdschrift Kruispunt, trekt het dan weer volledig naar de andere kant wanneer hij stelt: 'Poëzie is een vorm van communicatie'.

Ook wanneer we de oudere dichters aan het woord laten, vinden we eenzelfde uitgesproken standpunt, in beide richtingen. Stefaan van den Bremt kiest duidelijk voor de communicatieve waarde van de poëzie (de vorm mag daarbij echter niet verwaarloosd worden) wanneer hij stelt: 'Plonger au fond du gouffre, Enfer ou Ciel, qu'importe? Au fond de l'Inconnu pour trouver du nouveau!' Zo eindigt Baudelaire's gedicht 'Le Voyage', het slotgedicht van 'Les Fleurs du Mal' (...) In dit 'fin de siècle', nu de talloze shocks welke de media het geïsoleerde individuele bewustzijn toedienen het gevoel van collectieve machteloosheid alleen maar versterken, moeten dichters de hedendaagse verschijningsvormen van Baudelaire's 'gouffre' blijven aanwijzen als het purgatorium waaruit 'du nouveau' zal moeten opduiken. De kwalitatieve verandering van de oude afgrond in onze eigen tijd - hongerdood in de Derde Wereld of nucleaire apocalyps - vereist een even wezenlijke herziening van het begrip 'avant-garde', en sluit flirten met het spookbeeld van de ondergang of negatieve utopieën uit. (...) De shock van de vaak zo gruwelijke actualiteit wordt niet verwerkt in een bewustzijn dat de banden met het collectief en met zijn eigen historische traditie heeft doorgesneden. 'De vraag dringt zich op, hoe lyrische poëzie in een ervaring kan wortelen voor welke de shock-beleving tot norm is geworden' (W. Benjamin)'. Dat 'geshock' vinden we duidelijk terug in van den Bremts verzen zoals in 'Lyriek en politiek': '(aan de ministers)//Het land dat U bestuurt, heren, / heeft nood aan meer emotie! // Goede lyriek deed nooit onder / voor de politiek: beide / vullen een tekort met woorden. // Het gat dat u beheert, heren / schreeuwt om duurzaam dichtwerk! // Ideeën heeft U (dat heeft / iedereen). Wat U mist, is / hoe ze te doen rijmen.' (uit: 'Andere gedichten', Masereelfonds, Gent, 1980).

Pieter Aerts daarentegen trekt de slinger weer terug naar het vormbewuste: 'Poëzie is nooit iets te veel, liever een ietsje te weinig zodat de lezer de kans krijgt het gedicht volgens zijn gevoelens op te 'bouwen'. De lezer wordt dan zelf een beetje dichter. Hij zit mee aan de tafel, maar dient zelf te proeven. Dat ietsje te weinig noem ik het mysterie van alle poëzie. (...) Wat de vorm betreft, moeten de jongeren opnieuw het onderscheid leren tussen ritme en metrum. Het metrum draagt het gedicht. Ritme is innerlijk en stuwt de woorden naar hun doel. Metrum kan je vergelijken met de pluimen van de pauw, met de mooie naaktheid van de vrouw, met het kleedje dat ze na de liefde weer aantrekt. De dichter heeft oog voor wat voor anderen niet of niet meer bestaat. Hij beschrijft de poëtische werkelijkheid. Hij drukt uit wat hij wil, wenst, aanvoelt, wat zou moeten zijn. Hij streeft ernaar zijn zintuigen aan de lezer over te dragen, ze hem zachtjes op te dringen (cfr. lezen wordt dichten), hem naar een ander leven en een mooiere wereld te lokken. Daarom is de dichter een leugenaar die nooit liegt; hij schrijft wat het onderbewuste hem dicteert. Met zijn taal leeft hij nog in de spelen van het kind, soms zelfs in het naïeve koninkrijk of paradijs'.

Al deze opvattingen weerspiegelen eveneens wat wij aantreffen bij de jonge dichters uit deze bloemlezing. Ik ga hier niet beweren dat zij iets nieuws, iets anders brengen dan al het bovenstaande. Maar hun verdienste is wel dat zij de verworvenheden van de ouderen hebben vermengd tot een frisse en vooral jonge (nog enigszins ongeconditioneerde) cocktail. En daaruit haalt deze bundel zijn kracht: dat jeugdige, dat geloof en de overtuiging dat zij nog op een zinnige manier kunnen communiceren met hun medemens. Welk jasje ze daarbij aantrekken, hangt van ieders smaak af natuurlijk.

Wanneer we de antwoorden van de jongeren op de vraag naar de basisfunctie van de poëzie trachten te synthetiseren, dan komen we tot een volgende 'artificiële' opdeling:

1. de dichters die zich vooral op de al of niet genuanceerde functieloosheid van de poëzie richten. Hierbij rekenen we mensen zoals Heyman, Dewulf, Verhelst, Pollet, Bungeneers, Vanassche, Albers.

2. Daarnaast staan zij die de poëzie in eerste instantie zien als communicatie én als de enige zinvolle stem die zij kunnen uitbrengen (al of niet geëngageerd). Een dergelijke stellingname vinden we bij Anthonis, Rochtus, Rademakers, Van Eygen, Tits Fierens, Bernaauw. En daartussen krijgen we allerlei

compromissen tussen 'hertalen' en communiceren, zoals bij *Delmotte, Demets, V. Maris en Perquy*.

3. Naast deze twee categorieën onderscheiden we echter nog een derde, eveneens 'eeuwige waarde' in de poëzie, nl. die van de zelfexpressie en de remedie/vlucht/therapie die we o.a. terugvinden bij mensen zoals *Boom, De Graef, Marius-Walter, Tits, de Greve, Wouters en Praet*. Zij vinden in de poëzie een mogelijkheid om te overleven, om de dood te overwinnen. Daarenboven is zij de noodzakelijke uitlaatklep voor hun gevoelens én een remedie om 'erger te voorkomen'... Zij communiceren aldus met zichzelf én met de lezer om een bepaald evenwicht te vinden.

Zelfs de enigszins afwijkende functie die *Laroye* aan de poëzie geeft, nl. 'geld opbrengen voor de auteur ervan', kan ook teruggebracht worden tot die communicatie. Immers, *Laroye's* poëzie is eigenlijk podiumpoëzie (zie de titel van de bundel 'In de piste'...) en die is in sé communicatief, d.w.z. gericht op een publiek. En ja, als dat nog geld opbrengt, is dat natuurlijk meegenomen.

Alles bij elkaar beschouwd, kan gesteld worden dat deze dichters niet zo zeer communiceren over iets of iemand maar vooral met iemand! De dichter zoekt een gesprekspartner die hij zijn bevindingen over deze ellendige wereld kan meedelen, die hij kan trachten 'om te vormen', die hem misschien steun kan geven... En trouwens: door gebruik te maken van taal/poëzie treedt de dichter automatisch in communicatie met de hem omringende wereld en - met of tegen zijn wil - verandert hij er iets aan door zijn poëzie.

Die communicatie met iemand blijkt eveneens uit de thema's die door de dichters behandeld worden. Vooral de negatieve, donkere, ellendige aspecten van onze samenleving worden naar voren geschoven als poëtisch onderwerp om er samen met de lezer iets beters van te maken. Door deze negatieve dingen uit te schrijven, tracht men ze te overwinnen en om te buigen in een soort positieve loutering... Zo schrijven ze over de verloren generatie (!), de eenzaamheid, het vergeten 'grootse' verleden, de dood, de voortschrijdende tijd, zelfmoord, vergankelijkheid, vervreemding, het noodlot... En zelfs wanneer het over liefde gaat is dat meestal een verloren, vergane of onmogelijke liefde. Daarnaast krijgen de zichtbare wantoestanden in onze wereld zoals de armoede, de mensenrechtenschendingen, de dreiging van een atoomoorlog enz. ruime aandacht in het werk van een aantal dichters. Toch blijft er ook wel een beetje relativering en zelfs

ironie hangen bij een aantal van de dichters, vooral bij een *Lanoye* en *Marius-Walter*, maar ook bij o.a. *Anthonis*, *Albers* en *Van Eygen*.

De verscheidenheid van al deze poëzieopvattingen vinden we op een unieke wijze gecombineerd terug in het drieledige antwoord van *Peter Verhelst*. Voor hem is poëzie 1. nutteloos, 2. mogelijkheid om de chaos te ordenen en 3. datgene waarin schoonheid wordt gecreëerd. Deze omschrijving brengt ons uiteindelijk tot de twee ultieme termen: het nuttige en het aangename.

De aangename schoonheid en de nuttige ordening van de chaos die uiteindelijk ook tot schoonheid en harmonie kan leiden.

De 'schone' krullen van de art nouveau en het nuttige van de protestliederen van groepen zoals U 2 en UB 40.

Ze hebben altijd met elkaar in de clinch gelegen.

Deze bloemlezing is een poging om deze beide zienswijzen harmonisch bij elkaar te brengen zodat wij uiteindelijk toch nog op een mooie wijze kunnen communiceren over de korst van ellende waarin wij gevangen zitten.

Het zij zo.

Hubert Van Eygen
oktober 1986

Wat?

Frank Albers

° 1960

Licentiaat in de wijsbegeerte (Gent, 1984)

Master of Letters (Oxford, 1986)

Redacteur YANG

Oud redactie-secretaris Diogenes (1984)

Publikaties : Amfibie (poëzie), uitgeverij Soethoudt, 1978
(onder pseudoniem Silvius Franck)
Broedgebied (poëzie), uitgeverij Soethoudt, 1980
Angst van een sneeuwman (proza), uitgeverij
Soethoudt, 1982 (overgenomen door Kritak)
Chronos (poëzie), uitgeverij Soethoudt, 1984
(niet in handel)

werkte mee aan verscheidene tijdschriften
waaronder De Nieuwe, Yang en Diogenes.

Prijzen : Yang-prijs 1983 voor 'Angst van een sneeuwman'

Adres : Acacialaan 34, 2020 Antwerpen

'Wat de basisfunctie van poëzie is zou ik niet zo meteen kunnen zeggen - misschien is het wel een onmogelijke vraag, dwz misschien is het niet mogelijk/wenselijk/zinvol om poëzie als een functie te benaderen. Ik heb nu geen tijd om uw vraag behoorlijk te beantwoorden (...), en bezorg u liever geen antwoord dan wat oppervlakkig, niets verhelderend gemijmer.'

De stille generatie

Al hebben wij deze tijd nooit omhelsd,
wij zijn de wereld toch tegemoet gelopen,
zwijgend, zonder bloemen of muziek,
wij hebben de dag toch een hand gegeven.

Savonds onder oude bomen zullen wij samen
drinken, voorzichtig spreken met dunne
lippen, iemand meenemen in de nacht.
En de spandoeken zijn weer wit als gordijnen.

In de geverfde huizen van een spoorloze tijd
richt het licht geen schade aan. Wij fluisteren
en hangen kleine vlaggen uit de ramen.

Niemand spreekt de kranten tegen, niemand
zaait want wie zaait gelooft in de aarde.
En de sneeuw van jaren valt op ons gezicht.

To the points

Waarom walvissen sedert enkele jaren
komen sterven op een strand
heeft nog niemand kunnen verklaren
in een oorzakelijk verband

een ding staat vast, zo meent de CVP:
toen de monokini nog niet bestond
bleven die beesten netjes in zee

het ligt dus niet aan vuile boten
walvissen verdragen best een oliespetter
maar van vrouwen die hun borst ontbloten
worden ze helemaal knetter.

(uit 'Chronos', 1984)

Vervelende ervaring

Iemand heeft een grap verteld
er wordt vreselijk hard gelachen
en plots is het stil. Doodstil.

Je hoort hoe iedereen luistert
naar wat hopeloos voorbij is
naar plezier dat geen echo kent.

Tot iemand opstaat
die de wanhoop verbreekt
iemand die zonder vragen een fles neemt
en alle glazen bijvult tot de rand.

(uit 'Chronos', 1984)

Johan Anthonis

° 1959

Kunsthistoricus; werkt momenteel in het Museum voor Schone Kunsten te Gent (verzorgt o.a. een gedeeltelijke vertaling van de ikonologische teksten van kunsthistoricus-dichter Jan Emmens, Duits-Nederlands).

'debuteerde als plastisch kunstenaar met een onderzoek naar de relatie tussen stamboom en boomstam. Was handschrift in 'De Zwijger', schreef wat voor 'De Gentenaar', was een tijdlang barman, handarbeider. Bleef actief op diverse artistieke domeinen. Maakt schilderijen tot leven, versiert naaktmodellen met vruchten. Bracht een belangrijk gedeelte van zijn jeugd door achter het schaakbord. Schaakt nog steeds, alleen, de schaakstukken werden woorden.'

Publikaties : *faim de siècle* (gedichten), eigen beheer, 1984
de *hongerharlekijn* (poëzie), eigen beheer, 1985
publiceerde enkele gedichten in *Initiatief*, Appel, Yang, *Aalterse Nacht van de Poëzie* 1984.

Adres : Kantstraat 26, 9910 Gent

'We leven in een generatie die niet helemaal ten onrechte de slogan NO FUTURE onderschrijft. Er wordt een ergerlijk jeugd-beleid gevoerd. Het omzetten van irritaties in cynische spot, zo wordt de dagelijkse ellende inspiratie. Het besef politiek monddood te zijn. Poëzie is de enige stem die je zinvol kan uitbrengen. De verpaupering, de vergrijzing, de veramerikanisering, de seksuele armoede zijn de onderwerpen die me bezighouden. De honger naar vernieuwing, de honger naar de ongereptheid van jonge vrouwen, de alcoholische dorst naar gerechtigheid vormt mijn bestaan. Ik ben één met mijn gedichten'.

E pericoloso sporgersi

(niet uit het raam leunen)

Een kamer is een arendsnest.
Drie stenen muren en een venster
met uitzicht op de stenen.
In een zak lopen.
Beul en gehangene.

De hoop met vetkrijt zwart gemaakt,
schraap ik de nacht weg achter vensterglas;
streepjes zonlicht en het vuil
onder de vingernagels.

Armoeder

de sneeuw
van gesponnen suiker
houdt kinderen op een kermis
zoet

een straatarme moeder
geeft haar jongen
sneeuwballen met bloedsuiker
als een ijsje te vreten

(uit 'de hongerharlekijn', 1985)

'Anthonis' verdienste is dat hij zo'n 'onpoëtisch geachte' onderwerpen als armoede, aftakeling en vervreemding als hoofdthema's heeft gekozen voor zijn poëzie: een moedige keuze in het lamme laffe idyllische Vlaamse poëtische wereldje.'

(Hubert Van Eygen over 'de hongerharlekijn' in Initatief, jrg. 4, nr. 27, p. 32)

Patrick Bernauw

° Aalst, 1962

Auteur

'Veel gestudeerd, geen diploma's. Gewerkt als arbeider in een sigarettenfabriek, daarna als stripscenarist voor een inmiddels ter ziele gegane uitgeverij. Burgerdienst bij een militante milieuvereniging. Voor het ogenblik, benevens medewerker aan Initiatief, secretaris van uitgeverij vzw Clumzy (strips) en hoofdredacteur van het tijdschrift voor spannende literatuur Paracelsus, full-time auteur.'

Publikaties : Een tuiltje antarctische rozen (poëzie), Vers, 1982
Uit de ouwe-foto-does (poëzie), Opwenteling, 1983
Want de golem is geen mens (poëzie), Opwenteling, 1984
De Balegemse gedichten (poëzie), eigen beheer, 1985
(met tekeningen van Daniël Janssens)

Wachten op de gastheer (novelle), Fantastische Ver-
tellingen, 1983; Mijn lieve spooklidmaat (verhalen),
Heideland-Orbis, 1983; De stillezens van de dood
(roman), Nioba, 1985; Verschroeiende aarde (verhalen),
Nioba, 1986; Het huis op de heuvel (roman), Pandora,
1986; De witte vrouw (novelle), Nioba, 1986; Verbou-
wingen (volavond toneelstuk), Almo, 1986 en Heksen-
kamer (volavond toneelstuk), Almo, 1986.

Verschillende verhalen verschenen in verzamelbun-
dels bij Bruna (Ganymedes 6, 7 en 8; Zwarte Beer-
tjes Crime Jaarboek), Elsevier (Plot) en bij CUBE
en Davidsfonds. Tevens verschenen in 1985 en 1986
novelles voor de jeugd als Vlaams Filmpje bij Al-
tiora.

Schreef 3 luisterspelen voor de BRT: 'de Leurder'
(1983), 'Curriculum Vitae' (1984) en 'Rood is dood,
groen is zoen' (1985).

Prijzen : Eerste prijs van de stad Harelbeke voor het kort-
verhaal (1981)
Eerste Zuidvlaamse Poëzieprijs voor jongeren (1983)
Tweede Ambroijnprijs voor het kortverhaal (1985)
Eerste prijs van de stad Harelbeke voor de
eenakter (1986)

Adres : Brusselbaan 296, 9440 Erembodegem

'Poëzie = een veredelde vorm van communicatie'.

Som

'we zijn de som', zeiden we
'der gemiste kansen' -
en onze handen maakten
geen vuisten meer.

en toen gisteren alsmaar
mooier werd dan morgen
brachten we de dagen door
met wat had kunnen zijn
maar nooit was geworden.

we leerden weinig,
het werd steeds later,
ten slotte stonden we als
een hinderpaal boven water
onze eigen dromen in de weg.

toen pas, weet ik nu,
zaten we voorgoed gevangen
in de strik die de stroper
voor ons had gelegd.

(uit 'Want de golem is geen
mens', 1984)

Soldateska

misschien kenden zij
geen moeders of vrouwen
en sneuvelden hun broeders
op eerdere velden bedekt
met gebeden, misschien
vrat vreugde aan hun lippen
als een vloek sindsdien.

misschien schimmelden zij
als oud brood gebroken
tussen avondmaal en
zondagsmis, waarin enkel
werd gesproken van
duivel en dood.

misschien gingen zij
gekleed in de kleur van
kolenstof en lood voordien,
misschien dat uit naam
van god en vaderland alles
toegelaten is en iemand
ooit begrijpen zal.

want weinig veranderde
sindsdien.

Helden van heel even

*'We could be heroes
just for one day'*

David Bowie

van elk woord verdragen wij
de wonde, en de onmacht
noemen wij teder bij
talloze namen.

goud is de schrijn
van verveling waarin wij
schrijven aan een leven
dat steeds verder vergeten
wordt en verleden -
vloedlijnen, langzaam
door de regen uitgewist.

soms en heel even
tussen zijden dijen
van onmogelijke meisjes
herinneren wij ons:

'wij hadden helden
kunnen zijn, sterren
van één nacht'

en beven.

(uit 'Want de golem is geen mens', 1984)

'De nog jonge dichter maakt een balans op van de confrontatie tussen de wereld die hij zich droomt en de harde realiteit waarin wij leven. Erg bemoedigend is zijn conclusie niet, omdat zoveel van de droom wordt vernietigd. Toch blijft hij geloven in 'dat beloofde land' dat hij, geïnspireerd door de songs van Bruce Springsteen, met de geliefde wil betreden. In feite is zijn poëzie een pleidooi voor menselijke bewustwording: de mens mag geen golem, dat is een tot klomp leem verschrompeld beeld, worden, die zich door machthebbers laat manipuleren. Mede door de klare taal en beeldspraak is dit een vlot leesbare bundel.'

(Rudolf van de Perre voor Boekengids)

Laurens Boom

° Roeselare, 1964

echte naam: Filip Van Eeckhoutte

'reisde met de zeemacht (als verpleger, hoera!) de helft van de wereld af'.

Oud-redacteur Nioba

publicaties: De jongeling (poëzie), Nioba, 1984

publiceerde in tal van literaire tijdschriften, zoals 't Kofschip, Creare, 't Prieeltje, Gist, Nioba en in een aantal bloemlezingen zoals 'ik computer, ik mens' ('t Kofschip, 1984), 'Na 't ruischen van het riet' (Chris Vanden-Broucke, 1985).

prijzen : 3de prijs poëziewedstrijd Harelbeke (1985)
Laureaat poëziewedstrijd Harelbeke (1986)

adres : Verlorenstraat 10, bus 3, 8400 Oostende

'De basisfunctie van de poëzie verplicht me te denken aan wiskunde, en ik haat het. Voor Johan (Jotie) T'Hooft was dichten een 'stille ontmoeting': 'Even kwam ik je tegen / het was al laat in de avond / en ik liep in de regen // Je was snel voorbij // Maar het was al genoeg / Het maakte me al blij' (J.T.) Het was inderdaad snel voorbij voor dees twentalent. Ik schrijf om de behoefte te bevredigen (maar een behoefte vele treden hoger dan de fysiologische), om het zelf neer te vlammen en dan wel honderd keren te herlezen. Niet om gelezen te worden'.

Geboorte

ze gaat in meervoud nu
in open blouson de weide met
geurend kruid en klavers vier in

ze laat de tafels achter
haar geschonden lichaam
ze weet het wel.

Ze zal haar eigen tafels maken
haar eigen man kneden en brood
en szondaags suikerbrood eten.

'De jongeling' bevat een 23-tal gedichten die de evolutie illustreren van het idealisme van een kind naar een eerder pijnlijke volwassenheid. De kennismaking met de harde realiteit verloopt moeizaam: er is de eenzaamheid en, nu reeds, de schrik voor het ouder worden, de doodsgedachte is nooit veraf. De jonge auteur geeft overigens toe dat hij zich zeer verwant voelt met de thematiek en gevoelswereld van de jong gestorven Jotie T'Hooft: er is eenzelfde gefascineerd zijn door de zelfmoord, de dood. Niet direkt luchtige of vrolijke kost dus, De Jongeling, maar een eerlijke poging de emoties van het volwassen worden te verwoorden. Wat de stijl betreft is duidelijk de invloed merkbaar van grote poëtische voorbeelden: nl. de Vijftigers of experimentelen'. (uit 'Het Nieuwsblad', 1985)

Marc Bungeneers

° Merksem, 1957

Studeerde menswetenschappen en is momenteel werkzaam als redacteur bij het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid. Hij is uitgever van het tijdschrift 'Het Egeltje' en werkt tevens als free-lance journalist bij de plaatselijke krant Merksem-Vooruit.

Publikaties : Een akwarel van woorden (poëzie), uitgeverij Het Prieeltje (samen met 4 andere dichters)

publiceerde in een aantal literaire tijdschriften zoals 't Kofschip, Initiatief, Plinius, 't Muzet, Parallel, Duizend Dromen, Yang, Het Prieeltje, ' Muzisch Meerdaal, Bries, Knack, Creare, Vlaanderen, De Windroos, Bocari, De Bond, Teletip en Kunstenaars voor de jeugd.

Prijzen : Eerste poëzieprijs Veurne 1986
Derde poëzieprijs Initiatief 1986

Adres : Bredabaan 798 bus 6, 2060 Merksem

'De basisfunctie van poëzie is de 27ste letter van het alfabet. Haar macht ligt voorbij de woorden. In de leegte van een blad is elke poëzie vervat. Het is als een orgasme: niet te beschrijven, alleen te voelen, heel even en dan niets meer. Poëzie is dat ene moment waar in ideale omstandigheden een atleet een nieuw rekord vestigt. Maar poëzie moet geen functie hebben. Zij is gewoon de vader der gevoelens en de moeder van de droom. Misschien is de functie te lezen en te leven op de toppen van je gevoelens. Zoals over liefde en geluk reeds duizende definities werden geschreven, zo onuitputtelijk is het vastleggen van de basisfunctie van de poëzie. Voor mij is de omschrijving van poëzie van de jonge Nederlandse dichter Rien Vroegindewey nog steeds de mooiste en de beste: Poëzie is voor mij het verhaal dat men mij vroeger vertelde van een man die op zijn zolder een vliegtuig van beton gebouwd had en trots tegen iedereen zei dat het wel kon vliegen maar niet door het dakraam kon.'

Ginds draagt de nacht je laatste koude

Toen je traagste adem
de laatste woorden uit
je uitgelezen lichaam schreef
plooiden lakens je zacht bevroren lach
nog naar het diepste slapen
je vingers verhingen zich
in de kolfjes van je handen
zij trilden nog als woorden
na de laatste pennetrek
zo stierven te vroeg
de onontloken woorden
zoals in mij een zoon
we deelden saam het zwijgende refrein
als dagen de kalender
mijn jeugd verloor geen parel
maar zijn kroon
de lente zaait geen vaders meer
rond de grijs van kil arduin
geneest onbedaarlijk schoon
de omgewoelde aarde.

Peter De Graef

° Duffel, 1963

Echte naam: Peter De Greef

Literair journalist.

Oprichter en hoofdredacteur van het tijdschrift Nioba.

Oprichter uitgeverij Nioba

Publikaties : Wat hans betreft (roman, biografie), Nioba, 1984
Brieven aan schoonheidsprinsje B. (brievenroman),
Nioba, 1984
Hij kwam van de wind gevaren (poëzie), Nioba, 1985
Priem in duplo (verhaal + gedichten), Nioba, 1986

Adres : Florent Van Cauwenberghstraat 17, 2500 Lier

'Ik vind het allemaal niet zo belangrijk. Mijn eigen werk, bedoel ik. Ik schreef die gedichtjes van het KLEIN COLLOQUIUM omdat ik me op dat moment inderdaad om het ventje waarover ze handelen immens verdrietig voelde. De vriendschap was naar de knoppen, maar de gedichtjes blijven, en ik geloof dat ik ze daarom heb geschreven: omdat ze in me opwelden, spontaan - maar ook om die jongen gevangen te houden; aan het papier vast te knopen. Een gedicht kan zomaar niet weg. Achteraf bleek die jongen er nog van gecharmeerd ook. Verder vond ik - mede daardoor - wel troost in het schrijven van die verzen: de onvoorstelbare kracht van het geschreven woord. Ik kan door brieven van iemand heen verliefd worden. En gedichten zijn daar nog een sublimatie van.'

Klein colloquium omtrent eenzaamheid

Ik mag genadeloos aan je herinnerd worden,
maar er zijn grenzen: je moet niet
nooit meer naar me lachen.

Brussel is de stad niet meer, uniek
terwille van twee jongens' liefde waarrond
men daverend appartementen bouwde,
waaronder men bij metrowerken van verwarring
tunnels uit de tunnels dolf en
randgemeenten uit de bossen houwde.
Brussel is die stad niet meer
alléén dat is veranderd maar ik niet
en jij niet.

Met een gedicht zou ik je dood
kunnen schrijven. Ik doe het niet.
Want: jij bent het en geen ander.

Hoe lang de geur van haar nog
in mijn long zou zinderen en de gedachte
aan je borst, je kin die achterover lag
je zuchten en jouw ogenblik, je even
domweg vloeibaar zijn dat alles
was nog licht te dragen, maar dat je
nooit meer naar me lachen zou...
dat kun je me niet vragen.

(uit 'Initiatief', jrg. 4, nr. 25)

Ik heb je niets te vergeven

Ik heb je niets te vergeven, zie je,
je hebt me niets misdaan,
ja wel wat geslagen maar
enkel met verbazing, daar kraait
geen mens naar laat staan
die haan. Het is dus ook:
zondag voor de dieren.

Een week is het geleden dat ik
snelle auto's, cola, hardop lachen,
eenzaamheid door jou verving.
Mezelf.
Hoeveel verder sta ik nu.

De wereld ga ik niet meer in, ik
wacht maar af tot wanneer de
telefoon niet rinkelt, zeul hem ziek
achter me aan. Naar Amerika
als het moest, hoe zeer het ook
geen zicht zou zijn, die draad
die uit mijn koffer hing.

Maar je zult niet trachten uit
te vinden waar of ik ben, je bent de
vrolijkheid, je hebt je vrienden die je
met lange sigaretten en sinaasappelsap
lichtjes doen vergeten dat ik je ken.

Door de stad zie ik je soms rijden

Door de stad zie ik je soms rijden
met je fietsje en je grijze jas
- rijdt dat nogal, zo'n grijze jas? -

Dikwijls gebeurt het mij dat mensen
zeggen: ze hebben zich het keelgat
van hun lip geschreeuwd;
ik had niet omgezien.
En God, gelukkig maar.
Zulke dingen zitten aan het Leven vast
als takjes.

Maar jou heb ik gezien mijn oog dat zich
voor vele daden van de wereld sluit
slaapt zelden in jouw buurt. Nu sta ik
wachtend tegenover Secret Code en vraag me af
hoe zijn beslapen bed na een week lang
niet verluchten onder het deken ruikt.

Er bestaat een geur van zweet,
verhevener dan alle andere.

(uit 'Initiatief', jrg. 4, nr. 25)

'Zijn verzen zijn een aangrijpende mengeling tussen verdriet, triestheid, gevoeligheid en gelatenheid. De mooie beelden en de goedgekozen symbolen dragen daar hun steentje toe bij (...). De homo-erotiek, die ruimschoots aanwezig is, sprak mij - ofschoon 'andersdenkend' - erg aan. Toch kan de hier aangeboden homopoëzie als meer worden beschouwd, en dat is volgens mij de sterkte van De Greef (De Graef). Hij blijft niet in zijn eigen potje rommelen maar tilt zijn verzet op naar een algemener niveau. De bundel is evengoed een metafoor voor een zoekende en onwortelde jongeman in deze harde wereld, en het feit dat de schrijver 'verkeerd' is, versterkt dit gevoel en op een originele manier.'
(Dirk Tits over 'Hij kwam van de wind gevaren' in Initiatief, jrg. 4, nr. 25, p. 9)

Hans de Greve

° Assenede, 1963

studeerde Toegepaste communicatie te Gent

Werkt free lance als copywriter & journalist

Kernredacteur Yang

publicaties: Morgen, dan zien we nog wel, 1981

Vlucht langs het stille water, Yang, 1982

Dat een meeuw vliegen kan hoog boven de wilde gebaren
van haar nest, Yang, 1983

Verder losse publicaties in literaire tijdschriften
zoals New Foundland, Yang, Poëziekrant, Dietsche
Warande en Belfort en in bloemlezingen zoals
'Poëzie is een daad van bevestiging' (Van Vliet en
Buddingh', 2de druk); 'Nacht van de poëzie', 1983/
1984/1985, Muziekcentrum Vredenburg, Utrecht en
'Droom en doem' van Marc de Smet, Yang, 1985.

prijzen : Poëzieprijs Vlaamse Club Brugge, 1982
Derde Europese Poëzieprijs, 1983, e.a.

Adres : Kloosterstraat 13, Assenede

*'Basisfunctie van poëzie is verwijzen naar innerlijke en/of
zintuiglijke gevoelens; waanzin koppelen aan luciditeit'.*

Fifty-fifty poetry

1.

de stilte heeft zich alweer een weg gebaad.
dragers hebben hun kleuren afgeschud en
alles werd wit.
schunnig wit.
een deur heeft het geruisloos bevestigd,
zonder blos.

jouw mond werd oeverloos en verdween.

2.

daar stond je dan. zielig. met niets in
beweging en je vingernagels in parelmoer.
geheel en al sfeer aanvullend.
ik moest je maar eens opnieuw leren kennen,
dacht ik.

en je ogen spuwden, als wou er een stem uit
die ging zeggen 'dat dacht je maar'.

(uit bloemlezing 'Nacht van de poëzie 1985',
Muziekcentrum Vredenburg, Utrecht)

Panoramics

de straat is wit de straat is kil
bij het raam kun je denken
de dood is daar overvloedig
wie valt in de buurt van het tram-
huisje beseft niet de eindeloze
beweging
oorzaak en gevolg en
blijven liggen

het vlokt de kilte tegemoet
in een krant reuzevader
met slee te pletter
een meeuw houdt steeds
het midden
een oog links een oog rechts
voorbij je neus een wasemvlek

in de buurt van wie valt goed
beschouwd een berijpte zilver-
berk noodlottig verwekt
deeltijds gestorven
de tijd dat is jij en ik
en nooit en bedorven

(uit 'Yang', jrg. 21, nr. 121)

'Het debuut van de zeer jonge Hans de Greve (1963), het plaketje 'Morgen, dan zien we wel' (1981) werd over het algemeen gunstig onthaald. In deze verzen was er reeds sprake van 'ons twijfelachtig bestaan' of van de 'dubbelzinnigheden van dit leven'. De natuur daarentegen openbaarde hem het eeuwig proces van herboren worden en weer vergaan, als spiegelbeeld van de algemene 'condition humaine', van de strijd die ieder mens moet voeren om te overleven in een vermoeide wereld. Zijn tweede bundel 'Vlucht langs het stille water' (Yang poëzie reeks, Gent, 1982, 60 blz.) bevestigt ruimschoots de in hem gestelde verwachtingen en getuigt van een voor zijn leeftijd (hij is nog geen twintig) opmerkelijke rijpheid van levensaanvoelen en de weergave ervan. Zijn nieuw werk munt uit door een eenheid van visie en conceptie.'
(Rudolf van de Perre in DW & B, jrg. 128, nr. 4, p. 303)

Alain Delmotte

° Kortrijk, 1957

Opvoeder

Woont en werkt in Kortrijk

Organiseerde in Kortrijk, tot nog toe, zo'n 150-tal poëzieavonden. Met wisselend succes.

Publikaties : Sociaal Realisme (poëzie), Yang, 1983

Lijfsbehoud (poëzie), Yang, november 1986

Publiceerde gedichten in Yang, Kruispunt, Diogenes, Dietsche Warande en Belfort, Noodrem.

Prijzen : Eervolle vermeldingen in de Frans Masereelfonds-poëziewedstrijd, de Yang poëzieprijs 1986 en de literaire wedstrijd van Initiatief 1986

Adres : Kaarsengietersstraat 19, 8500 Kortrijk

'naar en voor Frank De Crits.

Aan elk gedicht. Aan elk gedicht gaat als een raadsel een revolte - een ademomvattende revolte - vooraf. William Blake wierp zijn viziver als een barricade op tegen de Bastille van de rede. Charles Baudelaire viel moegekweld middenin het geil, het goor van de Parijse grachten. Heinrich Heine huiverde en sterigde zijn geweten tot bloedens toe. Het kraakbeen in de gewrichten trilde toen Paul Verlaine zijn absint hief. Arthur Rimbaud leefde hells en fel voor hij voor zijn ziekte viel. Geen goddelijke genade trof de gedichten van Germain Nouveau. In het herfsttij van een verloren gelopen eeuw, Karel van de Woestijne. Stéphane Mallarmé zwoer bij het cijfer en de pij. Max Jacob wierp de dobbelsteen van de ironie. Wie hield er meer van vrouwen dan de vrouw Gertrude Stein. Guillaume Apollinaire hoorde grotere tijden werken op een blauwe maandag in de rue Christine. Vladimir Mayakovski hield het voor gezien en sprong. Pierre Reverdy wou het niet meer zien en schreef. Nooit doofde het vuur in de bebloede bladzijden van Juljan Tuwim. Ezra Loomis Pound vergiste zich van eeuw en sterrenstelsel. Konstantinos Petrou Kavafis waakte in het minzieke uur. Hendrik Marsman joeg tot in zijn aderen de waarheid bloot. De honger woelde de wanhoop in de maag van Cesare Vallejo. André Breton wist zich een broeder in het genootschap van het kwade. De sublieme anarchie van Benjamin Péret. Jan Greshoff hekelde zijn laf decennium. Kenneth

Patchen en Charles Henri Ford: bastaardzonen van een nieuw continent. Antonin Artaud sloeg een wak van waanzin in zijn al te menselijke ingewanden. Henri Michaux schreeuwde een zwart gat in het universum. Maurice Gilliams schrapte het kaf uit zijn jarenlange schrifturen. Jacques Prévert beduvelde zijn tijdgenoten. Gerrit Achterberg wierp zijn hersenen tot scherven en tot schim. Jazz bracht de kanker van Boris Vian niet tot rust. Hans Lodeizen begon aan de bronnen van de broosheid. Hugues Charles Pennath sprak in een beklemmende pose zijn vernietiging uit. En verder maalt de wereld de dag tot as. Ongehinderd. Dwaas. Triviaal. Maar de dichters. De dichters. Zij wachten langzaam af.'

Levensomstandigheden

Gewichtloos in een ijle eeuw,
verdwaasd als na een nederlaag,
koud en kaal, uitgehold en leeg.

Levensomstandigheden:
liggend, stikkend in het veilig huis
achteraan de hersenen, hikkend
in een meewarig ja-geknik.

Nochtans door nostalgie
voorlopig nog niet uitgedaagd,
wordt af en toe het werkwoord
beweging en verweer,

groeit tussen falen en ademhalen
een plots weerbarstig 'nee'.

(uit 'Kruispunt', jrg. 25, nr. 102)

Het uurwerk van de zomer

Verlangen en verlangen zonder meer.
Het is kwart over zon
op het uurwerk van de zomer.

Wildbloei van groei; de boomgaarden
staan in lichterlaaie vrij,

het gewas tot bloedens toe
rauwdoordrongen, ruig,

En hitte als licht zich gevend
uit het bekken van de bodem
losgebroken.

Ongedeerd, meer en meer.
Het is luidkeels leven
in dit droogseizoen van uren.

(uit 'DW&B, jrg. 131, nr. 4)

Het uurwerk van de zomer 2

Zienderogen
en tot overmaat

verzwolgen, verzengend

onder de hoogspanning
van augustus.

En geleidelijk aan,
argeloos;

handtastelijk

een voortbestaan
ontgravend.

(uit 'Kruispunt', jrg. 25, nr. 101)

'In de bundel van deze jonge dichter is er een sterk bewustzijn van individuele en maatschappelijke miserie. Het gebrek aan een aantal algemeen geldende levenswaarden (of anders gezegd: de noodzaak om geheel eigenmachtig het leven te bepalen) verschijnt bij Delmotte als een leegte. Daardoor maakt hij zijn staat van zaken op: met een rechtvoorderaapse eerlijkheid ontmaskert hij allerlei schijnwaarden en neemt hij allerlei misstanden op de korrel (...). Delmotte is een jong dichter die wat kan. M.i. dienen zijn teksten nog aan inhoudelijke precisie te winnen. Vaak blijft hij staan bij vage, abstracte termen zoals liefde, leegte, eerlijkheid, enz. Als hij die invult met heel concrete realia uit onze tijd en met heel specifieke belevingen daarvan, kunnen we nog veel van hem verwachten. Zijn vaak bittere luciditeit en zijn taalkracht staan daarvoor borg. Ik acht het geen geringe verdienste dat hij het aandurft wat wind te laten uit het maatschappelijk instituut pöëzie, dat inderdaad slechts opnieuw belangrijk kan worden als het eerst zichzelf aanzienlijk verkleint.'

(Jef Boven over 'Sociaal realisme' in Appel, jrg. 8, nr. 4, p. 308)

Paul Demets

° Deinze, 1966

studeert Germaanse Filologie aan de Katholieke Universiteit Leuven, Campus Kortrijk.

publicaties: publiceerde tot nog toe geen poëzie
werkt mee aan het studentenblad 'Foliant'

prijzen : vermelding poëzieprijs Vlaamse Club Brussel, 1984
vermelding poëzieprijs Keerbergen, 1985
1ste prijs poëziewedstrijd voor de jeugd,
Harelbeke, 1986
1ste prijs Zuidvlaamse poëzieprijs Ronse, 1986
2de prijs poëzieprijs Vlaamse Club Brussel, 1986
Prijs van de jonge dichter 't Kofschip, 'Kunstschip
Dronghene'
Prijs van het publiek, Hoevehappening Kuurne, 1986

Adres : Machelenstraat 31, 9870 Olsene/Zulte

'Vaak houdt één of andere gedachte mij bezig, en dan denk ik soms: dit moet ik opschrijven, bewaren, om er misschien ooit es iets mee te kunnen doen. Alsof ik deze dingen wil koesteren, bewaar ik ze onder mijn hoofdkussen. Maar ik ben vandaag alweer vergeten het raam te sluiten, zodat morgen de buren aanbellen met stukjes geweten. Het gebeurt wel es dat er één of andere flard achterblijft. Zo kwam het briefje 'Geen ommekeer' nooit bij me terug. Geen ommekeer. Die hardnekkigheid van een schrijver. Poëzie dus. Het leven is éénrichtingsverkeer, en ik ben een spookschrijver. En om van de dingen te houden moet men van de woorden houden, proberen te verwoorden, tegen beter weten in. Maar dat brengt een voortdurende onrust met zich mee, want alle dingen zijn verschillend. En alleen door te denken hoop ik te kunnen ontkomen aan die chaos. Het landschap is dus niet altijd even mooi, maar ik probeer alles zo goed mogelijk in kaart te brengen. Zowel bij het beleven als bij het uitschrijven is de afwezigheid daarbij belangrijk: ik kan geen zinnig woord over een vrouw aan het papier kwijt, als ik ze bij me heb. Zo heb ik ook poëzie als medium gekozen: het is een vorm van ascese, je laat meer vallen dan je overhoudt. Dat is dan wel één van de oudste vormen, toegegeven. Maar waarom altijd maar een nieuwe plastieken neus opzetten en beweren dat de poëzie een ander gelaat heeft gekregen? Je hoeft geen zesde zintuig te zoeken als de andere nog goed functioneren.

Maar toch vind ik het belangrijk dat je iets met taal doet, en dat mag dan best vernieuwend zijn. Bij het ontstaan van een gedicht gaat het nooit om een afgeronde gedachte, een gepolijst beeld. Eerder gaat het om betasten van verschillen. Verschillen tussen het woord en het object dat je daarmee aanduidt, tussen de gevoelsstroom die een beeld oproept en het woord dat je daarvoor tracht te zoeken. Noem het dan al eens literair anarchisme. Misschien is dit heden-ten-dage wel de essentie van poëzie: een emancipatie van het woord tegenover al het zinloze geblaas dat vandaag zo vaak te horen valt, een conflict tussen de rede en het gevoel. Het leven als een bom. Ik wil schrijven over de splinters, en dat doet pijn.'

Fin de saison

Weer wordt alles anders
als flarden lucht; daar
waar geen vogel blijft, in dit.

Ik zie het wit aan dat je schrijft
als ik verward van vele winden
blader door je haar. En vlucht als een vader weg
van jou, alles wat ik bewaar, wat ik niet zeg.

Maar het seizoen is moe van vinden
als wijn die een lichte droom verzamelt.
En je laat begaan en stamelt
als ik - ontgaan - kom kijken naar de herfst van je hand.

Met iets van licht verlangen.
De lamp is leeg, het licht is lek.
Het roerloze in dit vergezicht is een vlek,
van broze vogels: net niet neerstrijken
in de nacht van de tijd.

Net alsof ze blijven hangen, tekens van stilstand,
van het telkens kijken naar elkaar, van louter spijt,
ergens daar, boven het land.

Over de oever

*'Is a dream a lie if it don't come true
Or is it something worse
that sends me
Down to the river'*

Bruce Springsteen - The River

I

In haar verleden schikt zij zich nooit meer.
Het raden gaat tussen de oevers te water.
Toekomst laat begaan: seizoen van onderhevig weer.

Zij voelt de boompartijen van de verte,
voorzichtig vervult de bedding haar plichten.
Stenen vertellen met zijn allen verder:
aarde, het moe spreken van gedichten
en wat haar van de windstreken is toegevallen.

II

De oever neemt haar onrust aan. Lucht waait van
de overkant. Het is rivier. Water wil wel verder gaan.

Wat opwelt uit haar bodem licht mij bij,
dreigend komt haar drift. Nog opgeschreven
stijgen, kroos in vluchtig spijkerschrift.

Dan klimt zij voorzichtig over losse stenen,
broos als glas. Wat was wordt weggewist.
Alsof wat is gebleven op de venen
zich even heeft vergist.

*'De jury apprecieert de gevatte, trefzekere verwoording van
gewaarwordingen van voorbijgang en oponthoud. Zelfs tot in het
ritme wordt dit aangegeven: het schokken van de adem, even.
Een volwassen thematiek, in de buurt van Rutger Kopland, wat
niet betekent door hem beïnvloed. Ook de beeldspraak is
origineel en juist. Voortreffelijke poëzie!'*
(uit het juryverslag van de poëzieprijs Harelbeke, 1986)

Bernard Dewulf

° Brussel, 1960
Germanist

Publikaties : Publiceerde gedichten in Dietsche Warande en Belfort, Nieuw Vlaams Tijdschrift, Nieuw Wereldtijdschrift, Yang, Poëziekrant e.a.

Adres : Louis Hopstraat 221, 1040 Etterbeek

'Op de andere, vérstrekkendere vraag over 'de funktie van de poëzie' is het antwoord voor mezelf een hele serie open vragen die ik je liefst bespaar. Het enige wat ik enigszins kan zeggen: dat poëzie meer en meer haar kracht haalt en zal halen, dunkt me, uit haar (in maatschappelijk, praktisch opzicht) 'funktieloosheid'. Al de rest is een kwestie van inherente (technische b.v.) kwesties, meen ik. Die in essentie neerkomen op het midden houden tussen afstand en betrokkenheid, zowel op het vlak van de woorden (vorm) als op dat van de/hun betekenis (inhoud). Ik zal je vraag wel niet bevredigend hebben beantwoord, maar konden Baudelaire en Eliot, om er lukraak twee te kiezen, dat op 26-jarige leeftijd misschien wel, ik dus niet!'

'Ik hoopte dat poëzie geen funktie had. Maar bij elke dichtersbiografie die ik verslind, groeit het besef dat die hoop ijdel blijkt. Aan drank en vrouwen geraken is vrij duidelijk een niet te onderschatten funktie. Voorts moet een gedicht goed gemaakt zijn, een beetje volgens de regels van het spel en een beetje niet. Vooral dat laatste is belangrijk, dunkt me.'

Uitzicht

Hoe stug het raam, zij wil de wind erin.
Maar heel het dorp komt mee. Zij ziet
de schaatsers naar de stad, om wakken
in geheugen heen en zegt hun Franse naam.

Daar zit zij, rillend in de deken, aan de kant.
Een rare stoet. En kijkt mij dan verlegen aan:
niet ik heb dit gedaan, het moet een ander zijn.
Balorig doe ik dicht. Nu zijn we samen klein.

(uit 'Nieuw Wereldtijdschrift, jrg. 2, nr. 6)

Stoel

Alleen wat heel ver ligt, is scherp. En wat
nog komt, blijft verder krimpen. Want niet
sterven duurt het langst, maar kromweg wachten.

Ooit heeft haar nog een koningin gezoend,
want wangen waren toen nog rood. De stoel waar
zij op zat, staat daar. Al tachtig jaar:
een eeuw haast onbezet. Dat heeft ze gisteren
nog gezegd, maar zo ver reikt geheugen niet.

(uit 'Nieuw Wereldtijdschrift, jrg. 2, nr. 6)

Slapenstijd

Spreken is verhalen uit te vele levens, net
geen taal. Vergeefs geklapwiek van gedachten.
En één waar zij niet meer op komt, maar welk?

De deken dekt al wat zij kan, wij liggen
onder één. Voorgoed verplicht in het beeld
van een bed. Zo kennen wij elkaar.

Wat zij is kwijtgeraakt, is wat ik zoek.
Te zeggen hoe zij slaapt, als een gesloten boek.

(uit 'Nieuw Wereldtijdschrift', jrg. 2, nr. 6)

Luc Fierens

° Mechelen, 1961

Beëindigde met de Menswetenschappelijke humaniora zijn studies ; is op artistiek gebied een 'autodidakt'.

Verantwoordelijke in een horeca-zaak.

Startte in 1983 met het tweemaandelijks creatief tijdschrift Parallel, later internationaal gericht, nu om talrijke redenen omgebouwd tot creatief 'jaarboek'.

Via Parallel kwam hij ook in contact met het internationale Mail-artnetwerk en nam deel aan diverse Mail-art projecten.

Hij wil in de toekomst vooral met woorden en beelden blijven 'spelen', een visuele en een 'andere' dichter blijven.

Publikaties : Poëzie, eigen beheer, 1983 (samen met Tania en Straggianopf 99)

Publiceerde gedichten in talrijke literaire en andere tijdschriften in binnen- en buitenland, zoals Appel, Initiatief, Bits, Gist, Lotta Poetica, Stride, Sepia, L.P.D.A., Gypsy, Yearbook of Poetry, Koreander en Comet Halley.

Adres : Boterstraat 43, 2930 Hombeek

'Wat is de basisfunctie van de poëzie?'

Antwoord: COMMUNICATIE CONFRONTATIE

ter illustratie: 'Het is heden ten dage volstrekt aanvaardbaar dat men dichter kan zijn zonder ooit een vers geschreven te hebben, dat er een soort poëzie op straat is, in een commercieel spektakel, het geeft niet waar, de verwarring is groot, ze is poëtisch... ' (uit 'Essai sur la situation de la poésie', Tristan Tzara, dec. 1931); 'Het gedicht schiet wortel in het maatschappelijk leven. Het gedicht zet voortaan de verdedigers van de gevestigde orde ertoe aan tegen de dichter alle repressiemiddelen in het geweer te roepen die ook gebruikt worden tegen diegenen die subversieve acties ondernemen' (uit geschriften van de Belgische surrealist (schrijver en dichter) Paul Nougé); 'Poëzie is het levensbloed van de vrije verbeelding. Zij weigert te stromen door de verkalkte aderen van een systeem. Dichters verkennen onbekende gebieden van de geest, ... Dichters zijn verkenners, profeten: (...) Daarom staan dichters, die vreemde

*ongrijpbaren, sinds het begin van de mensheid in hoog aanzien.
Als barden en troubadours, als shamanen en profeten.' (Fragment
uit het essay 'Dichter is opener' van Hans Plomp in Virus,
tweemaandelijks poëzietijdschrift, jrg. 1, nr. 4, september 1985)'.*

Naoorlogs

De overlevenden paren in atoomschuilkelders.
Hun stralende kinderen, met afwezige ogen;
sterven beetje bij beetje in het stilzwijgende zand.
Door vergeten ogen omgeven. Gewaarschuwd.

Een laatste teken geven ze. Niets dan een schreeuw.
Kille letters schrikken binnen lettergrepen. Dood.

Grafzerken rijzen op als machteloze, wijzende vingers.
Op maat gezaagd, evenwijdig ingeplant
in de verschroeide aarde.
Merktekens van een ongeregeld leven.

(uit 'Poëzie', eigen beheer, 1983)

Afstanden III

water weegt op de velden. Machteloos.
zij rent steeds verder uit het
gezichtsveld. Afstanden scheppend,

voorbijgangers dragen geen ogen, slechts
pleisters voor de ondergaande zon. Handen
dragen zware zilveren ringen. Handboeien.

Haar glimlach nog niet teruggevonden,
zwerft hij door de hondsdagen van
de waanzin.

(uit Mefisto, jrg. 2, nr. 6)

'Hij kijkt de wereld in met een kritisch maar cynisch oog, hij heeft aandacht voor de gebeurtenissen in de wereld; (...) hij beschrijft de hem omringende wereld en de verdere wereld en daardoor beschermt hij zichzelf. We leren hem kennen als een gevoelig iemand. Hij is een vreemdeling in een vreemd land, een land waarin de muren van de huizen oren hebben en daarom schrijft hij de muren van die huizen vol. Een eenzaam maar gemeend en overtuigend verweer.'

(Frans Brocatus over 'Poëzie')

Erik Heyman

° 1960

Licentiaat Natuurkunde (Rijksuniversiteit Gent)

Leraar fysica, scheikunde en informatica

Publikaties: Neergeschreven (poëzie), Vers, 1981

(2de druk: VAC-Paracelsus, 1984)

Ijstijd (poëzie), Wel, 1984

verder losse publikaties in diverse tijdschriften
zoals R.I.P., Deus ex Macina, Poëziekrant, Initiatief,
Koebel, Yang, Vers, Appel, Bugatti, 't Muzet, Kruispunt

prijzen : 3de prijs Culturele Raad Harelbeke, 1982
2de prijs Rederijkerskamer Gezellen H. Michiel,
Brugge, 1980
2de prijs Vlaamse Club Brussel, 1981
2de prijs Vlaamse Club Brussel, 1984
2de prijs Zuidvlaamse poëzieprijs Ronse, 1983
Jozef L. De Belder - A. de Pesseroeyprijs, 1984 voor
de bundel 'Ijstijd'.

adres : Lombeekstraat 2F, bus 1, 1760 Roosdaal

'Vragen naar de basisfunctie van poëzie is nog net iets anders dan vragen naar wat poëzie eigenlijk is. De tweede vraag zoekt naar een wát, de eerste naar een waarom. Waarom poëzie schrijven of lezen, dát is de vraag. En ook: waartoe dient poëzie. Met een antwoord op deze laatste vraag kunnen we wellicht een antwoord op de voorgaande suggereren. Het klinkt banaal als ik zeg dat poëzie iets met taal te maken heeft. Toch is dit tautologisch karakter van de kunstvorm poëzie voor mijzelf een van de grote drijfveren om aan poëzie te 'doen'. In dat 'doen' wil ik alles vatten: schrijven én lezen, zowel poëzie als van ver of van dichtbij verwante materie. Poëzie bestaat niet omwille van haar communicatieve waarde - die is zeer laag; en andere media lenen zich stukken beter tot communicatie. Poëzie bestaat ook niet alleen omwille van haar emotieve waarde: ontroerd worden door het lezen van een gedicht mag natuurlijk, maar weinig lezers vragen zich wellicht af waar die ontroering vandaan komt en hoe ze uit de combinatie gedicht-lezer ontstaat. Die ontstaansredenen, en voor mezelf dan ook de voornaamste bestaansredenen - zeg maar basisfunctie - van de poëzie is m.i. het zelfreferen-

tieel karakter van de poëzie. Poëzie is een kunstvorm die een bom moet leggen in de taal: een gedicht moet op duidelijke en/of verdoken wijze iets met de taal doen: ze transformeren, ze omkeren, ze modiëren of aanvullen. Niet wät in een gedicht wordt gezegd maar op welke manier dit gebeurt en hoe de taal in een ander, vreemder, verrassender, vernieuwender daglicht wordt gesteld is de basisfunctie van de poëzie. Laat me besluiten met hieraan toe te voegen dat dit niet de enige, wel de voornaamste kenmerken van poëzie zijn.'

Geologie

1. Archimedes

In haar gebarentaal boots ik haar na:
Wetend hoe na jaren in de huid de
Huiver krimpt en zinkt, verdichting
Van de vrees die ons tot zwijgen

Dwingt. Toch niet de zwaartekracht die
Ons beweegt, maar het vermoeden van
Verlangen naar fossielen van een
Ziel. En door verkenning wordt

Datering overbodig. Want niet
Meer naamloos worden verleden tijd
En wij dan toch opnieuw gericht door
Het ontbreken van gewicht. En niet ontkend

Splitst zich de kiemcel later
Steeds, en weer.

Ω

Zij legt het herfstpunt in mij aan,
Herkent de keerkring, brengt mij nader
Tot het vermoeden van de naam van
Steeds een vader. Telkens de tekens,

En zonder stilstand zelfs onmeetbaar
Het gebaar. Want weet zij kan niet
Meer verklaren het vergaan, ontkent
De weerstand en vergaart / in de

Verdoving van de taal de eerste
Doorgang van een naald. Tussen de
Toestand en locatie het gevaar,
Vereffent ieder ogenblik.

En wacht: synchroon de klokken naar
Het midden van de laatste nacht.

'Heymans poëzie behoort tot het belijdengenre, maar de dichter heeft zijn onderwerp zowel getransporteerd als geabstraheerd. Het resultaat is min of meer hermetisch, maar enorm gebald en krachtig (...). De thema's die Heyman behandelt zijn universeel, liefde, haat, vervreemding, angst, gevoelens die we haast bij elke dichter tegenkomen. De manier waarop dit gemeengoed van het leven wordt behandeld is echter uiterst persoonlijk en uniek te noemen'. (Tony Rombouts in Lektuurgids, jrg. 32, nr. 5-6)

Tom Lanoye

° Sint-Niklaas, 1958

Woont en werkt in Gent

'Negen maanden vóór zijn geboorte stonden zijn ouders voor de keuze tussen een kind of een operatie. Ze kozen voor de operatie, die ze bedachten met vier voornamen (Tom Emile Gerardine Aloïs). Gehuld in afdragertjes van oudere broers en zus, loopt hij school bij de nonnen. Daar komt hij op zijn zesde voor het eerst in contact met sociale onrechtvaardigheid. Hij besluit er zijn beroep van te maken. Hij schrijft sinds hij schrijven kan, sterke druk van buitenaf ten spijt. Hij treedt op sinds hij kan spreken, en is daarvan niet te genezen. Hij rekent op uw aller steun, begrip en koopkracht.'

Publikaties: Maar nog zo goed als nieuw, eigen beheer, 1980
Neon, een elegisch rockgedicht, eigen beheer, 1981
Van oor tot oor, eigen beheer, 1981
Gent-Wevelgem, eigen beheer, 1982
De nagelaten gedichten, eigen beheer, 1983
Rozegeur en maneschijn. Helse kritieken, Kritak, 1983
In de piste. Gedichten, Bert Bakker, 1984
Een slagerszoon met een brilletje, Bert Bakker, 1985

Adres : Meelstraat 33, 9000 Gent

(de opgenomen gedichten werden door de samensteller zelf gekozen)

Vr.: Wat is de basisfunctie van poëzie?

A. : 'Geld opbrengen voor de auteur ervan'.

Het voordeel van de twijfel

Bent u tevreden, zegt het
aan uw vrienden. Bent u niet tevreden,
zegt het aan ons!, stond er op het
bordje bij de kassa. En ik bekende. Ik

ben zo ongelukkig juffrouw, in de massa,
ik ben jong en wil ook 's een verzetje. Maar
ik ben gevangen in de korst van ellende. Ik
ben als het diepstgevroren kroketje, werkelijk

alles heb ik verloren: mijn
smaak, mijn schoonheid en mijn
idealen. Ik ben als een nutteloze
vod, een rolstoel met pedalen.

een doodgereden hottentot in
de straten van Manhattan. Ik
ben in de val gelopen, verstrikt
in eigen netten. Dààr hang ik dan:

een malse prooi zwaar wiegend in het
web, spartelend en kruipend; vergeefs
wachtend op de spin, terwijl haar ei al
openbreekt in mij, onzichtbaar sluipend

binnenin.

(uit 'In de piste', 1984)

Wara Avatara (vlammenzwijn)

Ik ga het hier niet
hebben over seks, dit is
tenslotte poëzie, maar ook
als ik loop of zwem of
mijn gespannen lichaam in
een spiegel zie, krijg ik het
zo warm. Het lijkt wel transpiratie,

maar dan vooral vanbinnen,
in het diepste van mijn zinnen.
Het vervelende is wel, dat je je
daar moeilijk wassen kunt. Het
wordt er dan ook dierlijker en
natuurlijker met de dag. Maar dat kan
me eigenlijk niet schelen. Ik vind het

heerlijk zo, ik weet dat alles mag.

(uit 'In de piste', 1984)

De naam van het beest

Ik ben er geestelijk nogal erg
aan toe, ik veeg mijn reet niet
meer behoorlijk af: in mijn
verbeelding is mijn anus de mond

van een inwendige slang, mijn
ingewanden zijn één en al blinde
adders die ik niet missen kan. Wat
een vreselijk gevoel. Ik heb geen doel

op die manier, ik hou het voor
gezien, het doet me niks: ik
kan geen kicks meer krijgen
van het vrijen, van voetbal

of het hijsen in een kroeg. De stoere
vrienden, de verhalen en de rondjes,
genoeg! Ik ben aan verzorging toe, aan
tucht en discipline. Wat ik nodig heb

is afstompend werk, frisse lucht en
een leuke quiz op televisie. Een
fatsoenlijk gezin, al was het voor de
vorm. Zelfbeklag, maar dan in uniform.

(uit 'In de piste', 1984)

'In de piste' is dan ook van kraft tot kraft opgebouwd als een performance, en de wrevelig stemmende titel (een dichter hoort aan zijn schrijftafel te zitten) is dus feilloos programmatisch gekozen. Hetzelfde geldt voor de tussentitels, van de Entrée des artistes tot Doek: daartussen voert Lanoye in zeven afdelingen dressuuroefeningen, dansen en waagstukken op, en vergast hij zijn toeschouwers op smartlappen, sterke verhalen en een grand finale. Het publiek keert daarop 'doodmoe, maar tevreden' huiswaarts, terwijl de clown die de dichter is, eenzaam achterblijft met zijn verdriet.'

(Benno Barnard in 'Nieuw Wereldtijdschrift, jrg. 1, nr. 3, p.81)

Marius-Walter

° Tienen, 1959

echte naam: Marius Degeest

Licentiaat in de Germaanse Filologie (KU Leuven)

Leraar

organiseerde tentoonstellingen van grafische en beeldende kunst; regisseerde amateurtoneel; is oprichter-voorzitter van 't Trek-theater. Mede-oprichter en poëziedirecteur van Zefier, tijdschrift voor literatuur en niet-verbale kunsten.

Publikaties: Niet Treuren Assepoes (poëzie), eigen beheer, 1981
Vereniging Schepenhuis, Kunst en Cultuur van Nu in het Schepenhuis van Toen (monografie), Vereniging Schepenhuis Budel, 1984

Koren, kaf en kritikasters (poëzie), eigen beheer, 1985 (met voorwoord van G. Latré en illustraties van Rhonny Van Es.

publiceerde in o.a. 1000 dromen, Wel, Zefier, Pie, Vlaanderen, Yang, VKH-Courant, Plinius, Standaard der Letteren, Creare, 't Kofschip, Appel.

Adres: Ambachtstraat 15, 3590 Hamont-Achel

'Poëzie is in wezen een strijd tegen vergankelijkheid en dood. En dit op alle mogelijke vlakken. In de eerste plaats is het zo dat ik in het schrijven dingen die ik heb gezien, gehoord, gevoeld, meegemaakt... probeer vast te leggen. Niet zozeer op objectieve wijze maar wel zoals ik ze persoonlijk ervaar of verwerk. Mijn poëzie vertrekt niet zelden van zeer concrete, realistische situaties. Wat natuurlijk nog niet wil zeggen dat 'ik' in mijn gedichten altijd dezelfde is als Marius Degeest. Integendeel, juist daarom vind ik een pseudoniem praktisch: het bewaart de afstand tussen de dichter en de natuurlijke persoon. Poëzie is in tweede instantie ook een verwerken van dingen die je emotioneel raken. Als een soort uitlaatklep. Dit is niet hetzelfde als therapie! Therapie veronderstelt een ziekte. Uitlaatkleppen vermijden die 'ziekte'. Als dusdanig is poëzie een middel om jezelf te beschermen tegen alles wat je bedreigt, je kan vernietigen. Tegen alles wat emotioneel je dood kan betekenen. Tenslotte (?) is poëzie - en dat is misschien

het meest wezenlijke, althans volgens mij - een middel om er na je lichamelijke dood toch nog te zijn. Als een soort aardse eeuwigheid. Een blijvende waarde proberen te worden en zijn. Maar voor hoevelen is dat weggelegd? De kans is zo klein dat je verder schrijft om de kans te vergroten'.

Liefde

Er zit niet altijd een heuse adder.
Soms is het echt te dor, dat gras.
En evenmin valt onder elke ladder
De cliché geworden plas.

Soms is het leven echt nog te genieten.
Pilsjes zonder kater in een borrelend glas.
Zelfs geen mens die 't leven kan verdrieten
Want aan de kapstok hangt jouw jas.

Want naast het bed staan jouw schoenen.
Je nylon kousen dromen dwars over de zit
En weten niet hoe lippen lippen zoenen.

Want naast het bed ligt jouw gebit.
Zal het zich ooit met 't mijne nog ver-zoenen?
Is er nog heil voor het gebroken wit?

(uit 'Koren, kaf en kritikasters', 1985)

Zwichten

Ik had dood willen zijn:
Je lag te verrekken van de pijn
En ik kon geen donder verrichten...

Je trok scheve gezichten
En greep almaar naar je maag
En ik bleef zitten met de vraag:

Man, wat ben je nou met je gedichten?
Waarin je zweert, bij hoog en laag,
Dat liefde alles kan! Gezaag,

Geleuter en gezwets, een potje schijn.
Liefde trekt over ziekte heus geen lijn:
Voor de dood moet zelfs een dichter zwichten.

(Uit 'Koren, kaf en kritikasters', 1985)

'De poëzie van Marius-Walter is van een aangrijpende eenvoud: themata zijn direct uit het leven gegrepen (de liefde, het afscheid, de dood van geliefde wezens), de verwoording steunt op het alledaagse woordgebruik, de beeldspraak is zo voor de hand liggend dat de argeloze lezer zich als het ware laat vangen tijdens de lectuur. De gedichten lijken vaak op prozateksten en hebben ogenschijnlijk enkel de vormgeving (strofebouw en rijmklank) met de poëzie gemeen. Een aandachtige confrontatie met deze teksten leert echter dat vaak onderhuids een emotie meespeelt die de dichter via het understatement en de paradox weet te verklanken.'

(Jooris Van Hulle over 'Koren, kaf en kritikasters' in Poëziekrant, jrg. 9, nr. 9-10)

Jan Perquy

° Torhout, 1956

Studeerde niet verder na humaniora, wetenschappelijke B
filmverificateur - bediende

las regelmatig voor uit eigen werk, o.a. in Brugge, Kortrijk
en Leuven.

Publikaties: Scherven sterven oppermachtig, VKH, 1983

publiceerde gedichten in o.a. Noodrem, Yang,
Vandaag, VKH-literair, Leuvense Letters,
Standaard der Letteren.

Adres : Oaselaan 27, 3040 Korbeek-Lo

'Poëzie begeeft zich steeds, in het streven naar het hogere, op een drempel; ze verlegt de grenzen van de reële wereld en zet hiendoor de deuren open voor het sentimentele in de mens. Poëzie moet de mens laten kijken, met voelhorentjes, ofwel in de wereld buiten het dagdagelijkse leven (in zoverre poëzie een vlucht betekent uit de realiteit, uit dit dagdagelijkse leven), ofwel in de wereld van het dagdagelijkse leven of de realiteit (in zoverre poëzie de reële wereld ruimer wil aftasten en hoger plaatsen op een voetstuk van pose en edele gevoelens). Poëzie moet oog hebben voor details die enkel met behulp van de voelhorentjes waarover een dichter noodzakelijk moet beschikken kunnen worden waargenomen (de dichter moet zo voor verrassende feiten en vondsten zorgen). De poëzie als expressiemogelijkheid verschilt van de andere expressievormen door het feit dat een gedicht met woorden wordt gemaakt en die woorden hebben reeds een betekenis die men eraan heeft gegeven. In die zin is poëzie gehandicapt. Soms slaagt poëzie erin woorden een nieuwe betekenis te geven door bijvoorbeeld woorden te scheiden in hun delen of door woorden, naast anderen woorden in hun context, andere betekenissen te doen krijgen'.

De dag

Hoe parmantig duikelt in mijn stem
de dag op handschoenen mijn kamer binnen.

Vleugelloos zal ik geen namen noemen
van dit roekeloos bestaan
dat wij landinwaarts in onze kleren dragen.

Blind zijn wij volslagen dorstig
in een groot moeras gezakt
en tussen de natte stenen
lispelt reeds de nacht met grote sprongen
voorwaarts kruipend op mijn buik.

Misdadig in elk glas verga ik wankelbaar
in woord en daad beschonken
en dagelijks zal ik watertanden
met mijn handen in het zand gepland.

(uit 'Scherven sterven oppermachtig', VKH, 1983)

Frank Pollet

° 1959

Leraar

Was redacteur en/of medewerker van o.m. Yang, Deus ex Machina, Vers en Quarant Dash.

Publikaties: Waterland (poëzie), Vers, 1980 (2de druk: idem; 3de druk, VAC-Paracelsus)
Belladonna (poëzie), Yang, 1981
Zymose (poëzie), Wel, 1983 (2de druk: idem)
Verdict (poëzie), VKH, 1985
La Strada (poëzie), Wel, 1985
Verder nog de bibliofiele bundels Schaduwspeel (R.I.P., 1982), Incisie (Verpo, 1983) en Monade (1984)
publiceerde in tal van literaire tijdschriften zoals Heibel, Diogenes, DW & B, Poëziekrant, Yang, Appel, R.I.P.

prijzen : Nationale poëzieprijs Harelbeke, 1980
tweede/derde prijzen (o.m. Keerbergen, 1984) en diverse eervolle vermeldingen (o.m. Guido Gezelleprijs, Brugge, 1980)

Adres : Hemelsbreedte 84, 9190 Sinaai

Wegens 'chronisch tijdgebrek' kon Frank Pollet niet antwoorden op onze vraag. Daarom zochten wij zelf in zijn bundel 'Zymose' naar een afdoend antwoord. En wij vonden: Vreemd hoe

*'De Nieuwe Dichter: omgevallen licht
Behoort hem niet meer toe. In zijn perpetuum
Past nog slechts lededop & pose want in een bericht
Verliest hij zich, wendt hij zich af en wordt postuum
Paniekzaaier genoemd, Romantikus. Vreemd hoe*

*Hij zijn verdriet weer in zijn ogen stopt
Wanneer het vochtig wordt. Vreemd hoe
Hij blind het stof proeft dat in hem ontpopt
En wegvliegt als een betere betekenis. Hoe
Snel hij alle semantiek heeft losgeklopt*

*Omdat een dood de mens bedreigt. Met
Orrust als een smeulend vuur in zijn gedicht.'
(uit 'Zymose', 1983, p. 40)*

Psychosomatiek 2. Mode d'emploi

Een gedicht met 'n bloedsmaak
Lezen. Kijken in een gammele spiegel. En zien
Dat, hoewel licht ontbreekt, de jaren toeslaan.
Een schok die bijblijft: 10

Op een of andere richterschaal.

Geloof niet wat je ziet: elk uur is een
Wonderbare schedelboring. Ontoerekenbaar
Zijn, is spreken zonder eigen repertoire.
'Ik hoor uw stem wanneer ik spreek.'

(uit 'La Strada', 1985)

Psychosomatiek 3.

Out of trance/Men without heads

Een transfusie met oud bloed: niemand
Herstelt ervan compleet. Het lexicon
Geeft weinig hoop, merk ik, al heb ik geen verstand
Van stemmen uit een lichaam dat verdwaald is in de grond.

Ik pleister een na een zijn metaforen dicht,
Bezoek nieuwsgierig zijn vertrouwde landschap
Dat compact is als een huis met uitzicht
Op de canada's, de boer, het wuivend licht.

: Een foto als op boeken die ik uit mijn kasten schrap.

(uit 'La strada', 1985)

'Humor, understatements, een aantal al dan niet gewilde literaire toespelingen en een bijzonder in het oog springende zelfrelativering verraden een scherpe luciditeit, die allerlei romantische zielsbewegingen in toom houdt.(...) Pollets stijl is in de eerste plaats retorisch: minder muzikaal-beeldend, veeleer krachtig-overtuigend. Bij hem is de taal de schaats die krassen trekt over het niets, een voor één ogenblik tot staal omgetoverde strohalm, waaraan hij zich vastklampt.'

(Jef Boven over 'Zymose' in Appel, jrg. 8, nr. 4, p. 305)

Arlette Praet

° Brugge, 1960

Humaniora en moderne handelopleiding
administratief bediende
schrijft teksten voor korte diamontages

publicaties: Afscheid, eigen beheer, 1982

publiceerde o.a. in Yang (100 dichters, 1981) en in
'Na het ruischen van het riet' (C. Vandenbroucke, 1985)

Adres : Stadionlaan 34, 8210 Zedelgem

'Aangenomen dat er, subjectief bekeken, verschillende basisfuncties zijn, primeert voor mij in de poëzie wat in het eigenlijke leven hoort te primeren: een stuk ONTVANKELIJKHEID opbouwen, stimuleren. Zoals in elke andere kunst dient een creatie op geheel eigen wijze aan te spreken, te ontroeren én tevens boven dit moment uit te stijgen, te beklijven. Deze universele expressie kan zowel direct herkenbaar zijn als nieuwe horizonten openen, zonder everwel belerend of geëngageerd te willen of moeten zijn. Zij dient het gevoel, het geweten van een volk te raken, te onderzoeken, want zij is een zegen, een therapie voor het gemoed.'

Als jou iets overkomen zou

Als jou iets overkomen zou
geloof ik hoegenaamd niet
dat ik gewoon zou kunnen huilen.

Vermoedelijk zou ik het stof opnemen
om iets om handen te hebben
of in de ochtendkrant
de beursberichten doornemen,
de marktprijzen van groente
en andere kleine letters
of in oude boeken
tussen de regels zoeken
hoe in vroeger tijden
-in 1302 bijvoorbeeld-
de overlevenden na de nederlaag
hun eigen veldslag leverden.

Luuk Rademakers

° Hasselt, 1963

studeerde wijsbegeerte aan de V.U.B. Ambtenaar.

Verantwoordelijke uitgever en redacteur bij Zefier.

Medewerker 't Kofschip 1984-1985. Effectief afgevaardigde
Limburgse Raad voor Cultuur, afdeling taal en letteren.

Publikaties: bijdragen in diverse tijdschriften zoals Gist,
't Kofschip, Plinius, Vlaanderen, Oostland,
Initiatief, Creare, Leuvense Letters, Wel,
Handen, Randschrift, Zefier, Portulaan, Zwart-Wit.

prijzen : 2de prijs poëziewedstrijd Limburgse jeugd, 1981
3de prijs poëziewedstrijd Spectraal, 1986
vermelding poëziewedstrijd Bries/Bits, 1986
vermelding in eindselectie B. Gijselenprijs, 1986

Adres : Plantenstraat 34, 3500 Hasselt

'Het absurde in de poëzie is dat zij dezelfde functie heeft als het witte blad. Er moet een osmose ontstaan tussen de dichter, die in-de-wereld is, en het blad, dat tussen-de-dingen is. Tussen beide krijgt een dia-logos gestalte (Gestalt). De lezer moet in dit proces worden meegetrokken. Dichter-gedicht-lezer stemmen elkaar. De verdichte en gedichte werkelijkheid worden in het woord tot kunst. Poëzie is kunst is bewust-maken is mee-delen is één-stemmen, is deelachtig worden. Poëzie is het spectrum van de horizon. Tussen dichter en horizon zijn woestijn en oceaan: Heimkehr. Het woord flonkert: het gedicht wordt flood-light.'

De ochlocraat van Chili

de ochlocraat van Chili wordt als
een dode gildos rondgeleid

: een gebroken draagveer
door een fransijns geweten
veroordeeld

het volk
vraagt om een doublure

de regering
spoelt de mond met odol

Dirk Rochtus

° Bornem, 1961

studeerde kandidatuur filosofie (Bonn) en rechten (Brussel).
thans student Germaanse Filologie
hoofdredacteur devant-garde tijdschrift Mefisto (1983-1985)

Publikaties: De Overzij van Middernacht (poëzie), De Neder-
landsche Boekhandel, 1979
Sciора (poëzie), Van In, 1981 (geïllustreerd met
fotomateriaal van Joseph Beuys)
Tekens van broos verweer (poëzie), Soethoudt,
1983 (met tekeningen van Vic Gentils)
Raakpunten (poëzie), Danthe (verwacht)

publiceerde o.a. in Mefisto, Yang, De Vlaamse
Gids en Poëziekrant.

Adres : Rubenslei 1, 2018 Antwerpen

'De poëzie mag niet uitsluitend een melancholische belijdenis zijn. Haar betekenis ligt ook in de weergave van de ervaringen en werkelijkheden die zich voordoen in de verhouding tussen individu en maatschappij. Zo kan het gedicht een bericht worden over de gang van zaken in de Wereld.'

Kennst du das Land?

1.

Een land weet ik
waar de romantiek bloeiend was
de dichter naar hartelust
de vrijheid bezingen mocht
 (als hij het maar hield
 bij de boutade)
de dichter °
wiens 'Tod fürs Vaterland'
de weg heeft gewezen
naar een landschap
van schedels en puinhopen.

2.

een land weet ik
nooit in het reine met zichzelf
voedingsbodem voor geestesverbijsterden
klimaat van de grijze adem

3.

Neue Welle:
op de bodem van een vergraafd verleden
glinstert het rijngoud

een profeet °°:
spreekt minzaam over de eenheid
van kunst en politiek

een jeugd:
zoekt bewustzijn
als groene loot van het volk

weer rept ieder
over vrijheid en vaderland
- herhaalt zich de geschiedenis?

° Friedrich Hölderlin (1770-1843)

°° Joseph Beuys (1921-1986)

Wie heeft er baat

Wie heeft er baat
bij een gewelddadig taalgebruik?

de dichter, die van serene wijze
tot oproerkraaiër verwordt?
de lezer, die in de tredmolen
van het doemdenken geraakt?

ik weet
de wanden volgekalkt
met heftige oprispingen

van muur tot muur rijgen
woedende slagzinnen zich aan elkaar
over huurkazernes en troosteloze kantoorgebouwen
tot bij de wegterende getuigen
van het verleden

mijn schepping zijn ze niet
maar soms draag ik hun boodschap
verder uit
in de machteloze bitterheid
van het gedicht

(uit 'Tekens van broos verweer', 1983)

'Hij is de romantische rebel ('er blijft de uitdaging / onvervaard neem ik ze aan'- p. 5), 'in de machteloze bitterheid van dit gedicht' formuleert hij zijn broos verzet tegen een samenleving die lijdzaam gebukt gaat onder doemdenkerij. Rochtus is het typisch voorbeeld van de dichter die heen en weer geslingerd wordt tussen engagement en bloedloos intellectualisme, tussen het bedrijven van poëzie in een krusse huiskamer en het resoluut kiezen, met alle ongemakken vandien, voor de stap naar de maatschappij toe.'
(Jooris Van Hulle over 'Tekens van broos verweer' in Poëziekrant, jrg. 8, nr. 1, p. 4)

Dirk Tits

° Hasselt, 1961

studeerde Germaanse Filologie (KU Leuven) en theaterwetenschappen (als vrij student aan de U.I.A.).

Werkt als redacteur op een verzekeringsmaatschappij.

Hoofdredacteur poëzie van Initiatief

Verzorgt met het Lyr-gezelschap poëzie-performances.

Publikaties: De dode gedichten, Clumzy, 1985

publiceerde in diverse bloemlezingen ('Een handvol poëzie', Keerbergen, 1986, 'Podium III', 't Kofschip, 1986, 'Kelderpoëzie', Clumzy, 1985, 'Aalterse nacht van de poëzie', 1985, 'Poëziesprokkels', Keerbergen, 1985. Verder diverse publikaties in o.a. Appel, Handen, Diogenes, De Brakke Hond, Vlaanderen, Initiatief, 't Kofschip, Bries, Bits, Nioba, Wij noemen je boek, Leuvense Letters, Oostland, Plinius, Gist, Zwart-Wit, Inkt, Creare, De Windroos, ...

Adres : Ballaerstraat 3, 2018 Antwerpen

'De basisfunctie van poëzie is het gehoord worden. Daar speelt uiteraard een grote dosis ijdelheid bij mee. Toch is literatuur in het algemeen in de eerste plaats een communicatiemiddel, ergens ook een vorm van filosofie. Men wil dingen meedelen (...) Literatuur vormt een onderdeel van het bestaan, omdat het meehelpt dat bestaan in zijn essentie te doorgronden. Men schept als het ware leven, in de zin dat men personen, situaties en zo meer in leven roept, die reflecties of alternatieven voor bestaande levensvormen brengen. Daarmee gaat in meerdere of mindere mate een verrijking gepaard. (...) Een kunstenaar kan alleen maar revolutionair zijn. Hij moet (esthetische) risico's nemen, verder gaan dan anderen, en nieuwe dingen tonen en zeggen. Dat kan op allerlei niveau's gebeuren. Een uiting van dat 'revolutionair' zijn is de zogenaamd politiek geëngageerde literatuur die rechtstreeks mistoestanden aan de kaak stelt. Ik vind dit zeer belangrijk, maar reken mezelf niet daartoe. Er is ook nog een andere vorm, die veeleer met mentaliteit en denken van de mensen te maken heeft. Daartoe reken ik me: poëzie bedrijven staat gelijk aan het weer invoeren van een aantal waarden die in onze Westerse en gemechaniseerde maatschappij zijn verloren gegaan: gevoelens, authenticiteit, oprechtheid, warmte...'

Frans gaat op stap in de stad

1.

Naar iemand uitkijken.
Ik neem aan: dat is
Alles wat ik doe.

Niemand acht het nodig
Mij te ontdekken, en toch:
Hier ben ik.

Verdwaald in de metro,
Stel je voor. Zelfs in de grond
Vind ik niet de weg.
Ik draai maar wat rond.

Niemand acht het nodig
Mij te ontdekken, en toch:
Alles wat ik heb, geef ik.
Heb me nodig.

Maar neen, binnen deze stad
Trek ik enkel maar wat lijnen
Van hier naar daar naar hier.
Ik ben hier! Heb me nodig!

De kamers werden leeggehaald

De kamers werden leeggehaald
nu bleek dat het voorbije liefde was.
De laatste eisen waren niet
zo sterk dat ze de wraak
van het samenzijn konden weerstaan.

In hun eenzaamheid ontdekten zij
dat ze niet meer te scheiden waren.
Dus ging buiten alles aan hen voorbij
en verzamelden zij hun gebroken vleugels.

Opnieuw dekken honger en dorst
de tafel, en het mes snijdt
niet meer zo traag als toen.

Gedicht opdat het donker wordt

Geen dag vandaag, neen dank je.
Vandaag alleen de zachte dwang
Van de nacht, de warme mantel
Van de duisternis.

Voor mij geen splijtend licht,
Het doet me pijn en maakt me bang.
Geen strijdende kleuren meer
Geen tekens voor de ondergang.

Neen. Enkel en alleen nog de nacht
Die me veilig in zijn handen leidt
En van mij niets anders verwacht
Dan deze diepe rust. Stel je voor!

De liefde is al heel wat volmakter
In het donker, en leiders uit alle landen
Kunnen mekaar onbevreesd onder ogen zien.
Geen joden, geen zwarten, geen turken meer,
Iedereen is mens. De nacht heeft grote handen.

Daarom: geen dag voor mij
Vandaag, geen allestonend licht.
De nacht is al te zacht,
Doet mijn deuren veilig dicht.

(uit 'De dode gedichten', 1985)

'De dode gedichten', debuutbundel van Dirk Tits. (...) Deze dichter-performer noemt zichzelf 'een grenzeloos eiland'. Hij heeft ontdekt dat de ware rust in jezelf huist en dat ieder zelf zijn eigen wereld naar willekeur kan bepalen. Uit 'de overgang' (16): 'En zo worden wij het altijd gewaar: doden sterven niet zo snel als we dachten. En levenden zijn niet echt levend zolang ze zichzelf niet hebben gebaard'. Vroeger was het eenvoudig meent hij: 'ons hart en onze geest bouwen zelf zorgvuldig onze eigen wereld op. De mytische sluien der verbeelding'. Op een heel eigen manier beleeft hij sterven en overgaan. Hij heeft de nacht lief, omdat deze geen rassenonderscheid kent, iedereen is mens. Prozaïsche gedichten over sterven en overlevend. Een knap debuut.'

(Laurine Vandepitte in 't Kofschip, jrg. 14, nr. 3, p. 47)

Loeke Vanassche

° Moorslede, 1957
studeerde graduaat toerisme.
Bediende.

publikaties: gedichten in diverse tijdschriften zoals Creare,
Appel, Naar Morgen, Bugatti, Kreatief, 't Muzet,
ANV-poëzie, Poëziekrant.
2X poëzie-gebeuren 't Stuc te Leuven

Adres : Berouw 51, 9000 Gent

'Basisfunctie van de poëzie?

Een absurde vraag, vandaan ook een absurd antwoord:

*"Avoir été toujours celle que je suis et être si différente de
celle que j'étais", S. Beckett.'*

Brussel

Waar het amper zomert
tussen de scheefgezakke huizen
vol verdriet
Waar toeristen het bier
mengen & morsen
op hun ansichtkaarten
glitter & rumoer
verwarren met schoonheid
waar men niet slaapt
maar sluimert.

(licht gewijzigde versie verscheen
in Poëziekrant, jrg. 10, nr. 1)

Hubert Van Eygen

° Maaseik, 1961

Licentiaat in de Germaanse Filologie (KU Leuven)

vaste medewerker van Initiatief, Redactielid Amnesty Nieuws (ledenblad van Amnesty International Vlaanderen) en AIDA-Newsletter (ledenblad van 'Association internationale de défense des artistes')
Houdt zich voornamelijk bezig met de relatie tussen de mensenrechtenproblematiek (noem het sociaal engagement) en literatuur.
Voert als motto 'Je kan beter aarzelen dan helemaal niets doen'...

Publikaties: Tussen blad en pen (poëzie), eigen beheer, 1982
Onmiddellijk ervaren en cultureel gekonditioneerd symbool (poëzie), eigen beheer, 1983
Alternantie (van sociale actie tot lach) (poëzie), eigen beheer, 1984
Gevangen gedichten (poëzie), Nioba, 1985
Initiatief, twee jaren literair amusement doorgelicht (bibliografie), eigen beheer, 1984
publiceerde gedichten, essays, recensies in o.a. Initiatief, Yang, Poëziekrant, Kruispunt, Appel, Nioba, Gist, Muzisch Meerdaal, Plinius, 't Kofschip, Bries, De Nieuwe, Randschrift e.a.

Adres : Diestsesteenweg 127, 3200 Kessel-Lo

'Poëzie is een zo geconcentreerd mogelijke vorm van communicatie ter loutering van de lezer. Poëzie is het uitschrijven van onmiddellijk ervaren met de hoop het cultureel gekonditioneerd symbool - dat ons allemaal gevangen houdt - een voetje te lichten. Poëzie is het uitschrijven van het belachelijke, het wrede, het afgrijselijke van onze samenleving. Poëzie is de ijdele hoop koesteren dat een publiek zal struikelen en heel hard zal vallen over het belachelijke, druiperige en harde van je woorden. Poëzie moet doen lachen en/of huilen, moet wellustig in het kruis tasten (het goeie dan). Poëzie is het middel, ogen openen het enige doel!'

Kom, laten we vrolijk zijn nu het nog kan

(voor Index on censorship)

Ik heb gelezen dat er mensen zijn
die alles mogen schrijven
zolang niemand hen leest.

Laten we daarom even vrolijk zijn
nu het nog kan.

Ik heb gelezen dat er mensen zijn
die alles mogen zeggen
zolang ze alleen zijn in hun cel.

Laten we daarom even vrolijk zijn
nu het nog kan.

Ik heb gelezen dat er mensen zijn
die hun eigen taal mogen spreken
zolang ze dromen.

Laten we daarom even vrolijk zijn
en nooit meer lezen over
mensen die alles mogen schrijven,
alles mogen zeggen,
altijd hun taal mogen spreken
en die toch nooit vrolijk zijn.

(uit Kruispunt nr. 100)

Schuttingsverzen

De wereld
heeft ons niet meer nodig,

er werden al genoeg
benen geofferd,
genoeg ogen uitgestoken,
genoeg katten levend gevild.

Ik heb de wereld
niet meer nodig:

ik zit op de schutting
en jank naar de maan.

De kortste weg van Langa naar Uitenhage

In welke omstandigheden zijn leden van de Zuidafrikaanse politie geautoriseerd om het vuur te openen op burgers?

Welke procedures, als die er zijn, moeten er gevolgd worden door politieofficieren vooraleer zij met scherp mogen schieten?

Er kwam geen antwoord,
het schieten bleef
scherp,
zwart bleef zwart,

ook al mochten ze nu
met andere kleuren naar bed gaan
en enkele vierkante meters
land kopen.

Het schieten bleef
scherp,
er waren geen procedures meer,
enkel vuur,

vuur van pijn
en bewustwording.

(uit 'Gevangen Gedichten', 1985)

'Hubert Van Eygen schrijft in zijn bundel 'Gevangen gedichten' (Nioba, Lier, 1985) zeer toegankelijke poëzie. Wat niet verward mag worden met goedkope rijmelarij. De beelden die Van Eygen hanteert zijn in hun duidelijkheid toch waardevol, pregnant en stimulerend. Het voor de hand liggende, doorzichtige of voorspelbare van beelden of tekstontwikkeling lijkt soms het gevolg van gemakkelijheidsoplossingen, maar wordt vaak gedragen door een idee waarvan de verwoording, in welke vorm ook, essentieel is. Als poëzie communicatie is, dan is Hubert Van Eygen in zijn opzet geslaagd (...). Het zijn gek genoeg de eerder pamflettaire teksten (meestal een gevaarlijk struikelblok) die sober en indringend lijken. Rustige spreekpoëzie die geen staatsprijs verdient maar wel een lezing.'

(J.d.B. in De Rode Vaan, jrg. 65, nr. 16, p. 23)

Cis V. Maris

° Kortrijk, 1962

'bracht zijn jeugd door in Zuid-West-Vlaanderen. Studeerde Germaanse filologie en werd er in Leuven nog licentiaat door. Studeerde ook teaterwetenschap en kan zich als dramaturg bestempelen. Was werkzaam in het onderwijs en volgt in die zin nog een opleiding gericht op Waldorfpedagogie in Witten-Ruhr (BRD). Was en is medewerker (sinds de eerste dag) aan de Mayapan-poëzievoorstellingen in Kortrijk, waar hij temaprogramma's bracht, dichters interviewde en besprak. Medewerker aan verschillende teaterprojecten.

Redakteur van Initiatief met beschouwende en creatieve bijdragen. Vertaalde een bundel moderne Duitse lyriek, maar vond nog steeds geen uitgever. Ideëenman en speler bij het Lyr-poëzietheater.'

publikaties: publiceerde een aantal gedichten in Initiatief

Adres: Leuzestraat 22, 8500 Kortrijk-Bellegem

'Poëzie op zich is een heel misleidend woord. Voor mij heeft het met klank, expressie te maken. Daar wordt dan betekenis doorheen geweven. Of om het anders te stellen: er is een betekenis aanwezig, iets inhoudelijks dus, wat om klank vraagt, wat een uitdrukking doet vermoeden. Dit uitschrijven, dit uitspreken. In elke goeie literatuur steekt de mogelijkheid om die met de normale menselijke communicatieve organen uit te zeggen! Vooral bij poëzie is dit belangrijk. (...) Poëzie is wat zich 'loszingt' van het al te gebruikelijke woord. (...) Schrijven en dichten voegt aan de bestaande taal en de bestaande fenomenen omgevormde herinneringen, beelden van pijn en vreugde, sporen van leven, toe. Het enorme wereldgeheugen dat alles in zich bewaart wat er ooit met de mensheid en haar wereld voorviel, wordt erdoor opgefrist en gelucht. Daar ligt voor mij de basis van elke poëzie. Het overwinnen van de dekadentie van de taal en het omvormen van een normale communicatietoestand! Een hogere vorm ontstaat, pamphlettair of odisch, weet ik veel.'

De trip

Na de verzekering van de vaste lijn
opgestapt in het schemerduister
trok onmerkbaar de trein
de bestemming aan

De zalige zekerheid
omving mij langzaam
De snelle vaart beroesde het zicht.

Hij keek vragend
hij keek door mij heen
maar zag niet
door het spiegelglas

- Waarom liet je je meenemen?
- Ben jij niet achtergebleven?

Het gezicht naast hem op de ruit
wendde zich naar het donker
- Denken ze nog dat het leven een trein is ?
- Ken jij wel de bestemming?

Het hoofd boog om
en knikte
Iemand vroeg naar zijn kaartje:
'Verdwaald'.

Le Plat...

Over deze Vlaamse vlakte
met lijken uit oude verhalen
komt zelfs de wind van elders

Opstaan is een zegen
voor wie niet hoger reikt
dan de bewoonde heuvels
met Vlaamsriekende parels aan de kroon

Hier eet men, boert men,
vloekt men in het Vlaams
God kan ons overal zien en wij
in vrede leven
en sterven.

Peter Verhelst

° Brugge, 1962

Publikaties: publiceerde enkele gedichten in DW & B.

Prijzen : Basiel De Craeneprijs, 1984
Prijs van de stad Harelbeke, 1984
George Orwellprijs Haarlem, 1986
Poëzieprijs Kamer van Rethorika Brugge, 1984
Derde prijs Vlaamse Club Brussel
Eervolle vermelding J. Van Campenhoutprijs

Adres : Koningin Astridlaan 158, 9000 Gent

'Iedereen die zich buigt over dit probleem stoot ongetwijfeld op de vele gemeenplaatsen die als antwoord gehanteerd worden op deze in sé absurde want rethorische vraag. Ook ik scherm dan maar met reeds botte degens: Oscar Wilde parafraserend kan ik antwoorden: poetry is quite useless: poëzie draagt nooit bij tot enig NUT. Indien (!) poëzie een functie heeft, dan deelt ze die met, neem maar, een juweel: baltsgedrag. De dichter wil verleiden, behagen, pronken. Een andere gemeenplaats neem ik ook tot de mijne: poëzie ordent de chaos. Zoals iedere kunsttak - hoe baldadig ook gehanteerd - ordent poëzie, want ordening is zowat de voorwaarde om van kunst te kunnen gewagen, hoe jammer dat ook is. Tenslotte kan ik ook beweren dat de hoofdfunctie van poëzie het scheppen is van schoonheid: stileren. Doorheen gedichten ontstaat een meta-realiteit waar alles scherper, eleganter, expressiever is dan in de werkelijkheid, die, geef toe, oervervelend is en slechts een afschijnsel is van de -intellektuele- bouwsels die opgezet worden in de geschriften van een -goeie- dichter. Deze meta-realiteit zijn dan de metamorfosen van de dichter. Jeder gedicht is dan een biografie van de travestie (dichter). Het begrip schoonheid eist wat verduidelijking: het is de synthese van redundantie en informatie, van harmonie en chaos, van opbouw en verval: Van Eyck, Francis Bacon, Alain Resnais, Jan Faber, Marc Varrunxt, Johan Daenen, Alechinsky, Mishima, Peter Handke, Laibach, Sex Pistols, Armando, Salomé, Castelli, Fetting, P. i. L., Auschwitz, Van Ostayer... En wat is schoonheid anders dan VERGETELHEID?'

Sfinx I,6

Hij neemt af. Er is te veel aan hem

Onwillig dat hem slaat
Met haar halsstarrig en bezwaarde lichaam.
Met het oude zilver dat hij draagt
Als krassen en ontzegt.

Dit is van haar gebleven: het krijtwit
En de rode vegen van haar mond.
Het zweet dat hem niet meer verzacht
Of zuiver maakt, maar onbeholpen.

Dit uitgemergelde gevoel.
Het randt hem aan en maakt hem
Aan zichzelf afhandig. Het verslijt hem
Heftig als een dood, als duisternis
Die neerhurkt op zijn schouders.

Over zijn schuld en onschuld, over
zin en onzin naar beklemming.

Hij beweegt nog amper
Verder dan zichzelf. Tegen de keer,
Tegen het keerpunt aan der dingen.

(uit 'DW & B', jrg. 131, nr. 7)

Baboon 5

Na de angst de weerzin,
Het bedrog verzameld in zichzelf,
In verf en orde en gebaren.

Waar hij staat legt hij dit vast.
Zijn naaktheid blijft bedwelling, zijn
Verval verachting en zijn schoonheid
Blijft geweld. Want er is niets

Dat anders wordt
Van wat hij aanraakt of verwondt.
Het komt terecht en blijft uiteindelijk
Zoals het was: alleen

Zijn woorden lopen uit
Op uitstel, enkel nog van hem
Vandaan, als stukgeslagen beelden,
Even krachteloos en pijnlijk.

Alsof alles zich aan hem had opgebruikt.
De vormen van een vrouw, het gif vergeefs.

*'De jury werd overtuigd door de homogeniteit, de
stillistische kracht en de diepgaande, complexe thematiek.
Een veelbelovend en authentiek dichter.'*

(Hugo Brems in het juryverslag van de 'Poëzieprijs Harelbeke')

*'Peter Verhelst schrijft gedichten die hun geheimen slechts
na herhaalde lectuur prijsgeven (...) Deze gedichten drijven
op fantastische beelden, een lenige ritmiek en
taalbehendigheid.'*

(uit het juryverslag van de 'George Orwell literatuurprijs')

Rik Wouters

° 1956

redacteur Zefier, tijdschrift voor literatuur en niet-verbale kunsten.

Was lid van het leescomité 'Getijdenreeks' van 't Kofschip (1982-1985) en lid van de jury van de poëzieprijs Sociale Dienst Posterijen (1983). Was redacteur bij 't Kofschip (1981-1985).

Publikaties: Ik zeg tot je (poëzie), Panther Paperback vzw, 1979

Nauwelijks Ademend Verheffen Woorden Zich (poëzie), Iambe, 1982

talrijke publikaties in tijdschriften zoals 't Kofschip, Bocari, Creare, DW & B, 1000 dromen, Eigen, Initiatief, Litera, Plinius, 't Prieeltje, Vlaanderen, Yang, Gist, Tijd Schrift, Kruispunt, Zefier e.a.

publikaties in diverse bloemlezingen zoals 'Reisoogst' (1980), 'Verloren paradijs (1981), 'Eigen-liefde', 'Vlaamse dichters over Leningrad', 'Denken(d) aan Vlaanderen (1982), Aalterse Nacht van de poëzie', 'Een cel is maar twee meter lang' (1983) e.a.

Prijzen : Spectraal poëzieprijs 1980: Erediploma Spectraal Poëzieprijs 1983 Kulturele Raad Halle: Eerste aanmoedigingsprijs Poëzieprijs stad Beringen, 1984: 1ste Litera-onderscheiding.

Adres: Boomkwekerijstraat 67, 1610 Ruisbroek

'Wat is poëzie voor mij? Poëzie is voor mij een therapie, of alles -

1. Een deel van mijn leven zoals uit werken gaan, slapen, eten, drinken, vrijen... onmisbaar en elementair.

2. Een poging tot communicatie. Veel te weinig worden ideeën uitgewisseld. Is veel te veel een monoloog van een 'meerdere' tot een 'mindere'; een naast, tussen en door elkaar spreken. Mijn communiceren is tweelèdig:

a. Ik (actief) met de anderen (passief). Hun actieve medewerking, hun reactie: de gefundeerde kritiek.

- b. ik-dichter met ik-deel van de anderen.
3. Een vorm van belijden. Dat meedelen dat in gewone gesprekken of in de dagelijkse omgangstaal niet kan meegedeeld worden: zaken die knagen, zaken die de dichter niet wil, mag of kan zeggen
4. een poging tot zelfkennis. Door de poëzie zichzelf proberen te leren kennen.
Zie: Plato's 'Ken uzelf'.
Poëzie is voor mij een therapie, een zichzelf-genezen, of alleszins een poging daartoe.'

Grootmoeder

vele jaren heeft ze het graan voelen rijpen
en met het graan is ze meegegroeid.
toch zijn haar woorden geen dorre takken
in een heidens en vernietigend houtvuur.

haar stem is zacht en zoet om smaken
als het fluwelig vlees van kersen.
haar gelaat is grimmig en vol gleuven.
niet door zilt zeewater maar sober:

nooit heeft ze rome ervaren, en eeuwigheid.
nooit heb ik haar rusteloos horen rouwen.
vele jaren heeft ze het graan voelen rijpen:
ik wil haar nog niet geogst zien.

(uit Vlaanderen, jrg. 32, nr. 196-197)

MARCEL
VAN NIEUWENBORGH

Een beetje
rood
doet
wonderen

**EEN BEETJE ROOD
DOET WONDEREN**

Marcel van Nieuwenborgh

TECHNISCHE GEGEVENS

Formaat: 15,5 × 22 cm

Omvang: 32 blz.

Uitvoering: genaaid

Prijs: 380 fr.

ISBN: 90 5035 039 9

Poëzie is mercurochroom op kleine wonden. Een beetje rood doet wonderen!' Marcel van Nieuwenborgh, journalist van 'De Standaard' en eminent China-kenner, op nieuw terrein, als dichter. Een parel van een boekje.

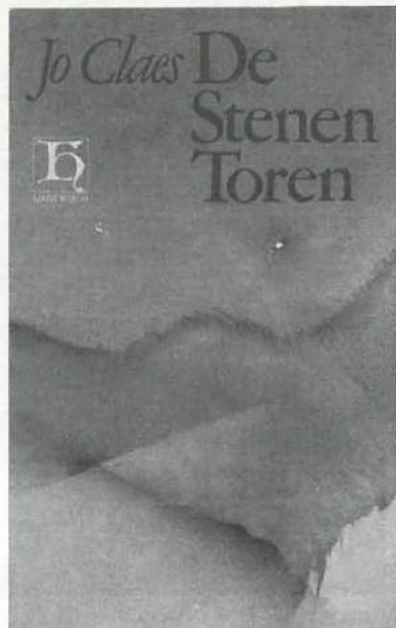
**verkrijgbaar
in de
boekhandel**

Uitgeverij *Den Gulden Engel*
Herentalsebaan 455 – B-2220 Wommelgem
Tel.: 03/353 12 07

(398 fr.)

(398 fr.)

Prijs van het
Beste Debuut
1986

H
HADEWIJCH

RESTAURANT DE PALLIETER

OUDE MARKT 7-8

3000 LEUVEN

TEL. 016/220722

Zin in een lekkere maaltijd,
een rustig etentje na een
zware werkdag
of een snelle studentenhap?
Wanneer etenstijd aanbreekt
ligt de oplossing voor de hand
Restaurant 'De Pallieter.

INITIATIEF

EEN LITERAIR TIJDSCHRIFT
SPURT DE TOEKOMST TEGEMOET!

SPURT JIJ MEE?

In de voorbije 5 jaargangen brachten wij verhalen van Patrick Bernauw, Dirk Biddeloo, Ulrich Bouchard, Guy Didelez, Peter-Paul Dirickx, Jo Claes, Guido Eekhaut, Rudi Hermans, Ludo Noens, Romain John van de Maele e.a. en gedichten van o.a. Johan Anthonis, Gerard Berends, Patrick Bernauw, Marc Bungenneers, Peter De Graef, Alain Delmotte, Luc Fierens, Erik Heyman, Patricia Opsomer, Luuk Rademakers, Dirk Tits, Leopold M. van den Brande, Hubert Van Eygen, Guy Van Hoof en Cis V. Maris. Indien jij ook in de literaire toekomst van Vlaanderen wil kijken, dan neem je een abo op Initiatief (500 fr. voor 4 nrs., losse nummers: 150 fr.)...

Adres: Initiatief, De Keer 6, 2220 Wommelgem

HOOGSPANNING

DE GEVESTIGDE PROZA-ORDE GEWRAAKT?

EEN BUNDEL

— SPANNENDE EN MYSTERIEUZE VERHALEN —

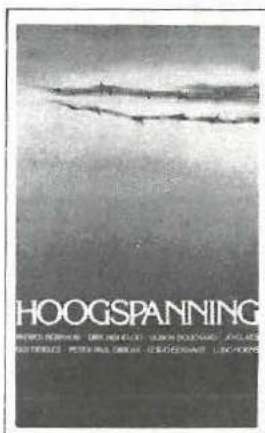
VAN

Patrick Bernauw

Dirk Biddeloo

Ulrich Bouchard

Jo Claes

Guy Didelez

Peter-Paul Dirickx

Guido Eekhaut

Ludo Noens

DE NIEUWE GENERATIE OP HAAR BEST!

Dauidsfonds/Leuven

*Voor al uw feesten:
ein Bier... a Drink... une Bonne Bouteille...*

taveerne
't DORP

Wijnkelder – Vijf zalen – Terras

*Kerkplaats 10, 2220 Wommelgem
03/353.68.75 (9 km van Antwerpen)*

Parkeren altijd mogelijk!

Open van 11-24 u. - Vrijdag vanaf 8 u.

UITSYMPATHIE: RENNA TKOENTOONGILBERT

BARTBERT FERNANDEANNEMIEÇOI SDI THAJEFWERNER

CENTRUM VOOR AKTIEVE VORMING IN DE ONDERNEMING

KONINKLIJKE LAAN

123

2600 BERCHEM

————— DOEL VAN CAVO: —————

WAT KAN IK LEREN OM AKTIEF DEEL TE NEMEN
AAN DE LEIDING IN DE ONDERNEMING?

1. Verbetering van technieken en methodes door groepsvorming en door voortdurende gerichtheid op praktische toepassingen.
2. Vervolmaking door het mij leren aanpassen aan de normen van de maatschappij.
3. Vorming van mijn persoonlijkheid door het aanleren van de juiste geestesgesteldenis tegenover mezelf en de anderen.
 - inzicht verwerven in mijn kwaliteiten,
 - timiditeit overwinnen,
 - leren veruitwendigen (schriftelijk en mondeling),
 - kwaliteiten verkopen.
4. Gestelde objectieven verwezenlijken door het opvoeren van de motivatie en het overwinnen van weerstanden.

John Staley: "Stel mij geen vragen, geef mij antwoorden."

Generale Bank

Gebouwen bezoek je, monumenten bekijk je, maar een sfeer proef je!

Daarvoor laat ik me meedrijven met het ritme van die stad. De mijne of een andere. Ik voel me overal thuis.

Net zoals mijn bank trouwens, die ook overal thuis is. Omdat ze ook meeleeft op het ritme van het dagelijks leven.

Zetel van de Metropool - 2000 Antwerpen
Tel.: (03)2233111

Successvol zijn laat men zien...

C.N.CO.
Clarey Collection

- Inrichting van direktiekantoren
- Hout - leder - kantoormeubelen
- Kunststof modulair programma
- Metalen kantoormeubelen
- Ergonomisch zitcomfort
- Totaalinrichtingen

ANTWERPSESTEENWEG 363 - 2500 LIER - TEL. 03/480.22.51 - TELEX 71659

'De Nieuwe Tachtigers' verschijnt als nr. 29/ 30 (jrg. 5,
december 1986) van het literaire jongerentijdschrift
INITIATIEF

ISBN 90/70875/08/X

Wij leven 'in een tijd van restauratie, van 'het oude
is het nieuwe', van reglementering', schreef Armand
Van Assche in december 1984 in DW & B.

25 Vlaamse dichters, tussen 20 en 30 jaar oud, trachten
in deze bloemlezing het tegendeel te bewijzen...

De Nieuwe Tachtigers

- Frank Albers □ Johan Anthonis □ Patrick Bernauw □
Laurens Boom □ Marc Bungeneers □ Peter De Graef
□ Hans de Greve □ Alain Delmotte □ Paul Demets □
Bernard Dewulf □ Luc Fierens □ Erik Heyman
□ Tom Lanoye □ Marius-Walter □ Jan Perquy □ Frank Pollet □
Arlette Praet □ Luuk Rademakers □ Dirk Rochtus
□ Dirk Tits □ Loeke Vanassche □ Hubert Van Eygen □
Cis V. Maris □ Peter Verhelst □ Rik Wouters

UITGEVERIJ
CLUMZY